

లోక్ సత్తా టైమ్స్

సంపుటి - 4 సంచిక - 7

పక్షపత్రిక

ఏప్రిల్ 1-30, 2013

లోక్ సత్తా పార్టీ రాష్ట్ర అధ్యక్షులుగా

కటాలి శ్రీనివాసరావు

నూతనంగా ఎన్నికైన లోక్ సత్తా రాష్ట్ర ఆఫీసు బేరర్లు

డి.వి.వి.యస్. వర్మ
ఉపాధ్యక్షులు

పి. రవిమారుత్
ప్రధాన కార్యదర్శి

భీశెట్టి బాబ్జీ
కార్యదర్శి

వై.డి. రామారావు
ఉపాధ్యక్షులు (కోస్తా ప్రాంతం)

నర్రా శ్రీధర్
కార్యదర్శి

ఎం. ఓంకార్
ఉపాధ్యక్షులు (రాయలసీమ ప్రాంతం)

జై విరామమూర్తి
కార్యదర్శి

బండారు రామ్మోహన్ రావు
ఉపాధ్యక్షులు (తెలంగాణ ప్రాంతం)

ఎన్. రవీందర్
కార్యదర్శి

పద్మ భూపతిరాజు
ఉపాధ్యక్షులు (ఎస్ఆర్ఐ)

వి. లక్ష్మణ్ బాలాజీ
ఉపాధ్యక్షులు (ఎస్.సి, ఎస్.టి, బి.సి, మైనారిటీ)

ఈద చెన్నయ్య
కార్యదర్శి (ఎస్.సి, ఎస్.టి, బి.సి, మైనారిటీ)

దాట్ల లక్ష్మి
ఉపాధ్యక్షులు (మహిళ)

అల్లు రమేష్ రెడ్డి
ఉపాధ్యక్షులు (యువత)

టి.ఆర్. జగన్నాథ రెడ్డి
కార్యదర్శి (యువత)

జన రాజకీయం కోసం...
లోక్ సత్తా టైమ్స్

పక్షపత్రిక ఏప్రిల్ 1-30, 2013
సంపుటి - 4 సంచిక - 7

లోపలి పేజీల్లో...

క్రియాశీల ప్రజాస్వామ్యాన్ని సాధించుకోవాలంటే....5
పార్టీ రాష్ట్ర అధ్యక్ష ఎన్నికలలో ఓటు వేసిన జేపీ..... 8
లోక్ సత్తా పార్టీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడిగా కటారి..... 9
సమర్థతతో నాయకులయ్యే అవకాశం 11
నూతనంగా ఎన్నికైన లోక్ సత్తా రాష్ట్ర ఆఫీసు బేరర్లు..... 12
సార శక్తితోనే వెలుగు..... 13
పేదరిక నిర్మూలనకు కించిత్తు ప్రయత్నం లేదు..... 17
మందగమనంలో ప్రగతి..... 19
బడ్జెట్ సమర్థన రూపం..... 21
మౌలిక వసతులపై నిర్ణయం..... 22
ప్రత్యకతలు లేని వ్యవసాయ ప్రణాళిక..... 23
బడ్జెట్ లో పురపాలకం..... 24
బాబ్లీ పరిష్కారానికి రాజకీయ చిత్తశుద్ధి మార్గం..... 25
ఇంకా అసలు సంక్షోభాన్ని గుర్తించలేకపోతున్నాం..... 27
పాలనా సంస్కరణలపై రాష్ట్రాల ధోరణిని ఎందగట్టిన జేపీ..... 29
పారసీవల హక్కు బిల్లుకు లోక్ సత్తా హర్షం..... 30
జ్యుడిషియల్ సర్వీస్ ఏర్పాటు తప్పనిసరి : లోక్ సత్తా.... 31
పల్లెబాట పట్టండి సిత్రాలు పంపండి..... 32
జిల్లాల సమాచారం..... 33

సంపాదకవర్గం
డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్
ప్రధాన సంపాదకులు
డి.వి.వి.యస్. వర్మ
సంపాదకులు
సంపాదక వర్గం
జి. రాజారెడ్డి
బండారు రామ్మోహన్ రావు
కొంగర గంగాధరరావు
కె.వి. కుటుంబరావు
సి.హెచ్.ఎస్. మూధవరావు
బుక్ & కవర్ డిజైన్ : సునీత ఆరిమిల్లి
ఫోటోలు : ఎన్. సంజీవ్ కుమార్

ఏం చేయితే ఎన్నికలకు సిద్ధం కింఛి

ముందుగా పంచాయితీలకు తర్వాత మున్సిపాలిటీలకు ఎన్నికలు నిర్వహించడానికి ప్రభుత్వం సన్నాహాలు ప్రారంభించింది. కొత్త కోర్టు వివాదాలు రాకపోతే మే-జూన్ నెలలలోనే ఎన్నికలు జరిగే సూచనలు కనిపిస్తున్నాయి.

సంపాదకీయం

పంచాయితీలు ప్రజలకు అత్యంత చేరువలో వున్న స్థానిక ప్రభుత్వాలు. ప్రజల నిత్య జీవనంలో ఎదురయ్యే సమస్యలకి, మెరుగైన వసతులు పొందడానికి ఈ ప్రభుత్వాలే సాధనాలుగా వుంటాయి.

73, 74వ రాజ్యాంగ సవరణ జరిగి 20 ఏళ్లు గడిచినా మన రాష్ట్రంలో స్థానిక ప్రభుత్వాలుగా పంచాయితీలు స్థిరపడలేదు. ప్రజల సొమ్ము, ప్రజల కోసం, వారి కళ్ల ముందు వారి అవసరాలు తీర్చడానికి ఉపయోగపడాలని పంచాయితీలను ఉత్సాహితులుగా పాలక పార్టీలు మార్చేశాయి.

భారత ప్రజాస్వామ్యంలో యూనియన్, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మాదిరిగానే స్థానిక ప్రభుత్వాలు మూడవ అంచె ప్రభుత్వాలన్న గుర్తింపు ఇవ్వడానికి సంప్రదాయపార్టీలు నిరాకరిస్తున్నాయి. కేంద్రీకృతపాలనతోనే పార్టీల ప్రభావాలను పెంచుకోవాలన్న రాచరిక భావాలే ఇంకా బలంగా పార్టీలలో పాతుకుపోయి ఉన్నాయి.

నిజానికి అన్ని పార్టీలలోనూ స్థానిక నాయకత్వం ఎదిగేది ఈ స్థానిక ప్రభుత్వాలలోనే. రాష్ట్రంలో 21 వేల గ్రామ పంచాయితీలలో, దాదాపు 1100 మండలాలలో, 22 జిల్లా పరిషత్లలో 2,50,000 మంది ప్రజా ప్రతినిధులుగా ఎన్నికయ్యే అవకాశం ఉంది. రాజకీయంగా ఎదగాలనుకునే యువతకి, మహిళలకి, పంచాయితీ ఎన్నికలు తొలిమెట్టుగా ఎంతగానో వినియోగపడతాయి. ఇప్పటివరకు పంచాయితీలలో ఎన్నికలు జరుగుతున్నాయి , వదవులు దక్కుతున్నాయి కాని అధికారాలు, నిధులు లేక నాయకత్వ పటిమ చూపించే అవకాశాలు మాత్రం పరిమితంగానే దక్కుతున్నాయి. గ్రామాలలో ప్రజలకు శుద్ధిచేసిన మంచినీరు, అందరికీ మరుగుదొడ్లు, మంచినీటిపారుదల, వీధి దీపాలు, చెత్తచెదారం తొలగించడానికి మురుగు నీటివ్యవస్థ కల్పనకు, ప్రాథమిక, విద్య, వైద్య సేవలు అందించడానికి వీలున్న ఈ పంచాయితీలలో తమ వంతు పాత్ర నిర్వహించడానికి మహిళలు, యువత ముందుకు రావాలి.

డబ్బు చుట్టూ ప్రలోభాల చుట్టూ తిరుగుతున్న పాత రాజకీయం స్థానంలో కొత్త రాజకీయాన్ని సమాజహితం కోసం పాటుపడే రాజకీయాన్ని సాధనం చేసుకోవాలి. గ్రామాభివృద్ధికి తమ శక్తి యుక్తుల్ని వినియోగించాలి. అలాంటి సంకల్పం గల వారందరికీ లోక్ సత్తా పార్టీ వేదికగా వుంటుంది. గ్రామాల రూపురేఖల్ని మార్చే వేదికగా ఉంటుంది.

ఈ ఎన్నికలలో కొత్త తరాన్ని గెలిపించాలి. కొత్త రాజకీయాన్ని ఆహ్వానించాలి. ఇలా పంచాయితీ ఎన్నికలకు సిద్ధం కావలసిందిగా అందరికీ విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాం. □

“ఈ ఆఫీసు ప్రతిష్ఠమలీ
బిగజాలిపోతుందోయ్!

ఇతను చూడు,

‘ఇక్కడ లంచం

ఎక్కడివ్వాలి?’

అనడుగుతున్నాడు!”

కార్మిక్ కార్మిక్

రచనలు పంపండి

‘లోక్ సత్తా టైమ్స్’ పత్రికలో ప్రచురణ కోసం వ్యాసాలు, గేయాలు, కార్టూన్లు, ఉత్తరాలు ఈ కింది చిరునామాకు పంపండి.

ఎడిటర్, లోక్ సత్తా టైమ్స్,

8-2-674బి/2/9, ప్లాట్ నం : 93

హక్కిపే వ్యాలి, రోడ్ నం. 13ఎ,

బంజారాహిల్స్, హైదరాబాద్ - 500 034

ఫోన్ నంబర్లు :

040- 23311817, 23311819,

23311820, 23312829

ఫ్యాక్స్ : 040-23310612

accountsdept@loksatta.org

loksattatimeslp@gmail.com

చందా వివరాలు

జన రాజకీయ వాణి ‘లోక్ సత్తా టైమ్స్’ పత్రిక చందాదారులుగా చేరండి... చేర్చించండి. సంప్రదించవలసిన ఫోన్ నం: 040-23311817

విడి ప్రతి : రు. 10 ,

ఏడాది చందా : రు. 200

మూడేళ్ళ చందా : రు. 500

చందా రుసుమును “లోక్ సత్తా టైమ్స్” ఎకౌంట్ నం: 62007167836 ఎన్.బి.హెచ్., పంజాగుట్ట (బ్రాంచ్, హైదరాబాద్ పేరిట ఆన్ లైన్ క్రెడిట్ చేసి వివరాలను ఇ-మెయిల్ చెయ్యవచ్చు.

లోక్ సత్తా ప్రకటన రేట్లు

	బ్లాక్ & వెబ్,	మల్టీకలర్
పగం పేజీ	₹ 2,500	
పూర్తి పేజీ	₹ 5,000	₹ 10,000
సెంటర్ స్పాడ్	₹ 10,000	₹ 20,000
బ్యాక్ పేజీ	-	₹ 20,000
ఫ్రంట్ ఇన్ సైడ్	-	₹ 15,000
బ్యాక్ ఇన్ సైడ్	-	₹ 15,000

- ప్రకటన రుసుము Loksatta Times పేరిట హైదరాబాద్ లో చెల్లుబాటు అయ్యే విధంగా చెక్/డిడి రూపంలో పంపగలరు.

క్రియాశీల ప్రజాస్వామ్యాన్ని సాధించుకోవాలంటే...

ప్రజాస్వామ్యం అనేది సంక్షోభంలో చిక్కుకోకుండా విజయవంతంగా పనిచేయాలంటే కొన్ని ప్రమాణాలను పాటించాలి. ఈ అంశం గురించి చర్చించే ముందు కొన్ని ప్రాథమిక సూత్రాలను గమనంలోకి తీసుకోవటం అవసరం. మొదటిది: ప్రజాస్వామ్యం ఎప్పుడూ ఒకే తీరులో ఉండదు. ప్రజాస్వామ్య భావన ఎప్పటికప్పుడు స్థాయిలో మార్పు చెందుతూ వస్తుంటుంది. ఉదాహరణకు గ్రీకుల అథీనియన్ ప్రజాస్వామ్యం వేరు. ఇప్పటి మన ప్రజాస్వామ్యం వేరు. నాటి గ్రీకు సమాజంలో సగం మందే పౌరులు. మిగిలిన సగం బానిసలే. బానిసలకు ఎటువంటి రాజకీయ హక్కులు ఉండవు. మన ప్రజాస్వామ్యం ఇందుకు పూర్తిగా భిన్నమైనది. రెండవ అంశం: ప్రజాస్వామ్యం ఒకే దేశంలో కూడా ఒకే రకంగా ఉండదు. ఇంగ్లండ్ చరిత్రనే తీసుకుంటే, 1688 విప్లవం ముందు ప్రజాస్వామ్యం వేరు, తదనంతరం వేరు. మళ్ళీ 1832 చట్టం తర్వాత ప్రజాస్వామ్యం లక్షణంలోనే కాదు లక్ష్యంలో కూడా మార్పు వస్తుందని మనం గమనించాల్సిన మూడవ విషయం. పురాతన ఇంగ్లిష్ ప్రజాస్వామ్యాన్ని గమనిస్తే లక్షణం, లక్ష్యాలలో మార్పు కనిపిస్తుంది. రాజు నిరంకుశ అధికారాన్ని అడ్డుకోవడానికి ప్రజాస్వామ్య చర్యలు అవసరమయ్యాయి.

ఏప్రిల్ 14 అంబేద్కర్ జయంతి

మరి ఈరోజు ప్రజాస్వామ్యం లక్ష్యం ఏమిటి? ప్రజాసంక్షేమమే ఈనాటి ప్రజాస్వామ్య ప్రధాన కర్తవ్యం. ఇది ప్రజాస్వామ్య భావనలో వచ్చిన బలీయమైన మార్పు.

ప్రజాస్వామ్య భావనలో వచ్చిన మార్పులు సరే, ఇంతకీ ప్రజాస్వామ్యం అంటే ఏమిటి? రాజనీతి కోవిదులు, చరిత్రకారులు, సామాజిక శాస్త్రవేత్తలు అనేకమంది అనేకరకాలుగా ప్రజాస్వామ్యాన్ని నిర్వచించారు. మనం రెండు

ప్రఖ్యాత నిర్వచనాలను తీసుకుందాం. వాల్టర్ బెగాట్ ఆధునిక ప్రజాస్వామ్యాన్ని “చర్చల ద్వారా ప్రభుత్వం” అని నిర్వచించారు. ఇక అబ్రహాం లింకన్ ఇచ్చిన నిర్వచనం చాలామందికి తెలిసిందే. “ప్రజల కోసం, ప్రజల చేత, ప్రజల యొక్క ప్రభుత్వమే ప్రజాస్వామ్యం”. నా దృష్టిలో ప్రజాస్వామ్యం అంటే “రక్తపాతరహితంగా ప్రజల ఆర్థిక, సామాజిక జీవితాలలో విప్లవాత్మక మార్పులు తెచ్చే ప్రభుత్వ వ్యవస్థ”. ప్రభుత్వం వివిధ రంగాలలో ప్రవేశపెట్టే మార్పును ప్రజలు శాంతియుతంగా ఆమోదిస్తే ప్రజాస్వామ్యం ఉన్నట్టే. ప్రజామోదమే ప్రజాస్వామ్యానికి గీటురాయి. ఈ ప్రజాస్వామ్యం విజయవంతంగా పనిచేయాలంటే ఎటువంటి పరిస్థితులు ఉండాలి అన్నదే ఇప్పుడు మన ముందున్న విషయం. ఫలానా సూత్రాలను అనుసరిస్తే ప్రజాస్వామ్యం విజయ వంతంగా నడుస్తుందని ఇంతవరకూ ఏ శాస్త్రకారుడూ రాయలేదు. మనకు మనంగా చరిత్రను అధ్యయనం చేసి ప్రజాస్వామ్య సాఫల్య, వైఫల్య పరిస్థితులను అర్థం చేసుకుని స్థూల నిర్ణయాలు చేసుకోవాలి.

ప్రజాస్వామ్యం విజయవంతం కావాలంటే ఉండాల్సిన మొదటి షరతు- సమాజంలో ఎటువంటి అసమానతలు ఉండకపోవటం. అణచివేతకు గురయ్యే వర్గం ఉండకూడదు. పల్లకీ ఎక్కేవాళ్లు, పల్లకీ

మోసేవాళ్లు ఉన్న సమాజంలో ప్రజాస్వామ్యం వికసించదు. ఇంత హెచ్చుతగ్గులు ఉన్న సమాజంలో రక్తపాత విప్లవానికి ఎప్పుడూ అవకాశాలు ఉంటాయి. మనం ముక్కు చెక్కలుగా ఉంటే ప్రజాస్వామ్య సౌధం కూలిపోతుందని లింకన్ మహాశయుడు హెచ్చరించారు. వర్గం, కులం వంటి విభేదాలు ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాలరాస్తాయి. అణచివేసే, అణచివేతకు గురయ్యేవారి మధ్య అగాధం పెరిగినకొద్దీ ప్రజాస్వామ్యం

కుప్పకూలుతుంది. సామాజిక అసమానతల వల్ల ప్రజాస్వామ్యం విఫలమైన ఉదాహరణలు చరిత్రలో కోకొల్లలు.

ప్రజాస్వామ్యం క్రమబద్ధంగా పనిచేయడానికి అవసరమైన రెండవ కీలకాంశం- ప్రతిపక్షాల ఉనికి. ప్రజాస్వామ్యంలో పార్టీ పద్ధతి గురించి పెద్ద చర్చ జరుగుతోంది. మాట వరసకు అడుగుతున్నాను- అసలు ప్రజాస్వామ్యం పనితీరు ఏమిటి? ఇది ఒక రకమైన వీటో అధికారం. నియంతృత్వ, ఏకపక్ష నిర్ణయాలను అడ్డుకునే అధికారాన్ని కలిగి ఉండటమే ప్రజాస్వామ్యం. అయిదేళ్లకొకసారి తమ దగ్గరికొచ్చే ప్రతినిధులను తొలగించాలా, తిరిగి ఎన్నుకోవాలా? అన్నది నిర్ణయించుకునే అధికారం ప్రజల చేతుల్లో ఉంటుంది. అంటే ప్రజల చేతుల్లో వీటో అధికారం ఉంటుందన్న మాట. ప్రభుత్వ నిర్ణయాలను ఎప్పటికప్పుడు సవాలు చేయటానికి, అవసరమైతే తిప్పికొట్టటానికి ప్రతిపక్షం ఉంటేనే ఇది సాధ్యపడుతుంది. తన పార్టీకి చెందని సభ్యులకు జవాబుదారీగా ఉండాల్సిరావటంతో ప్రభుత్వం బాధ్యతాయుతంగా వ్యవహరించే అవకాశాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి. అయితే దీనికి సంబంధించి భారతదేశంలో పరిస్థితులు అపసవ్య దిశలో ఉన్నాయి. వ్యాపార ప్రకటనల కోసం మన పత్రికలు ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలకు ఎక్కువ ప్రచారం ఇస్తున్నాయి. ప్రతిపక్షాల నుంచి ఎక్కువ రాబడి రాదు కదా! అధికార పార్టీ సభ్యుల ఉపన్యాసాలను మొదటి పేజీలలోను, ప్రతిపక్షాల వారి ప్రకటనలను మూలల్లోనూ ప్రచురిస్తుంటారు. ఇది ప్రజాస్వామ్యానికి క్షేమం కాదు. ఇంగ్లండ్, కెనడాలో పరిస్థితి చాలావరకు మెరుగ్గా ఉంటుంది. ప్రతిపక్షాల విలువను అక్కడ బాగా గుర్తిస్తారు. దీనివల్ల ప్రజాస్వామ్యం సాఫీగా పనిచేస్తుంది.

ప్రజాస్వామ్యం సజావుగా పనిచేయాలంటే అనివార్యంగా ఉండాల్సిన మూడవ అంశం-చట్టసమానత్వం. ప్రభుత్వ వ్యవహారాలలో చట్టసంబంధ వ్యవహారాలలో ఎవరికీ మినహాయింపు ఉండకూడదు. చట్టం ముందు సమానత్వం కేసులు అక్కడక్కడా కన్పించవచ్చు. కానీ ప్రభుత్వ లావాదేవీలలో ఆశ్రిత పక్షపాతం, బంధుప్రీతి తాండవం చేస్తున్నాయి. తన పార్టీవాళ్లు, తన సొంతవాళ్లు అనుకున్నవారి కోసం నిబంధనలకు నీళ్లదిలిన సంఘటనలు లెక్కకు మించి ఉన్నాయి. ఏ రంగు టోపీ పెట్టుకున్నాడో చూసి లైసెన్సులు గ్రాంట్ చేసే దౌర్భాగ్యులు అన్ని ప్రభుత్వ విభాగాల్లో ఉన్నారు. ఒకప్పుడు అమెరికాలో కూడా కూడా ఇలాంటి విషాదకర పరిస్థితే ఉండేది. కానీ దీని వల్ల ప్రజాస్వామ్యం పతనమవుతుందని

గ్రహించి ప్రభుత్వాల్ని ఉద్యోగుల్ని ముడిపెట్టే విధానానికి స్వస్తి చెప్పారు. గ్రేట్ బ్రిటన్ ను ఈ విషయంలో ఆదర్శప్రాయంగా చెప్పుకోవచ్చు. స్వచ్ఛమైన పాలన ఉండాలంటే ప్రభుత్వం ఉద్యోగులను విధినిర్వహణలో జోక్యం చేసుకోకూడదని వారు ఖచ్చితంగా విశ్వసిస్తారు, పాటిస్తారు. బ్రిటీష్ ఇండియాలో కూడా ఇదే పద్ధతి అమలులో ఉండేది. ప్రభుత్వం పాలసీలను రూపొందించవచ్చు, కానీ పరిపాలనావిధానంలో జోక్యం చేసుకోకూడదన్నది ప్రజాస్వామ్య మౌలికసూత్రాలలో ఒకటి. ఈరోజు మనదేశం ఈ విషయంలో గాడితప్పింది. దీనివల్ల అనేక కుంభకోణాలు చోటుచేసుకోవటమేకాక ప్రజాస్వామ్యం మీద నమ్మకం సడలిపోతుంది.

రాజ్యాంగ నైతికతను గుర్తించటం ప్రజాస్వామ్య విజయానికి మరో కీలక అంశం. మనదేశంలో రాజ్యాంగం గురించి మాట్లాడేవాళ్లకు కొదవలేదు. మౌలిక విలువలు పాటించకపోతే రాజ్యాంగం చిత్తుకాగితం పాటి విలువ చేయదన్న వాదనతో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. లిఖిత రాజ్యాంగం లేని ఇంగ్లండ్ లో కేవలం ఈ విలువలను పాటించటం వల్ల వ్యవస్థ నడుస్తున్నది. మనకంటే ఎన్నోరెట్లు మెరుగైన పాలనను వాళ్లు అందుకోగలిగారంటే నైతిక విలువలే కారణం. ఇక్కడ ఒక మంచి ఉదాహరణ చెబుతాను. వాషింగ్టన్ అమెరికన్ల ఆరాధ్యదైవం. అమెరికన్లు రాజ్యాంగం రాసుకున్న తర్వాత మొదటి అధ్యక్షుడు వాషింగ్టన్. తన పదవీకాలం పూర్తయిన తర్వాత తిరిగి అధ్యక్ష పదవికి నిలబడటానికి ఆయన నిరాకరించారు. వాషింగ్టన్ కోరుకుంటే ఎన్నిసార్లు నిలబడితే అన్నిసార్లు అధ్యక్షుడవుతారు. కానీ ఆయన అలా చేయలేదు. వ్యక్తి ఆరాధన ప్రజాస్వామ్య స్ఫూర్తిని దెబ్బతీస్తుందని చివరకు విలువలు పతనమవుతాయని హెచ్చరించారు. అందరి బలవంతం మీద రెండోసారి అధ్యక్షుడైనా మూడోసారి మాత్రం అధ్యక్ష పదవిని వాషింగ్టన్ నిర్వంధ్యంగా తిరస్కరించారు. అదీ నైతికత అంటే. అలాగే ఇంగ్లండ్ విషయంలో నైతిక విలువల గురించి మనం అనేక ఉదాహరణలు చెప్పుకోవచ్చు. విలువలను కాపాడటం కోసం అధికారాన్ని తృణీకరించిన ఆంగ్లేయ నాయకులు అనేకమంది ఉన్నారు.

అలాగే మైనారిటీ మీద మెజారిటీ పెత్తనం చెలాయించే ధోరణి ప్రజాస్వామ్య స్ఫూర్తికి గొడ్డలిపెట్టు. ఇంగ్లండ్ లో 1931 ఎన్నికలను ఇక్కడ ఉదాహరణగా ప్రస్తావించవచ్చు. 650 మంది సభ్యులు గల కామన్స్ సభలో 50మంది మాత్రమే లేబర్ పార్టీ సభ్యులు ఉన్నారు. ఎన్నోరెట్లు ఎక్కువ ఉన్నా కన్జర్వేటివ్ పార్టీ

సభ్యుల ముందు తమ భావాలను స్వేచ్ఛగా వ్యక్తీకరించగలిగారు. షలానా సందర్భంగా మమ్మల్ని కన్జర్వేటివ్ పార్టీ మాట్లాడనీయలేదు అనే ఆరోపణను నేను ఎప్పుడూ లేబర్ పార్టీ వారి నుంచి వినలేదు (ఆ సమయంలో నేను ఇంగ్లండ్ లో ఉన్నాను). సంఖ్యాబలం లేని పార్టీ సభ్యుల ప్రతిపాదనల మీద స్వేచ్ఛగా చర్చించే అవకాశం కల్పించాలి. మైనారిటీల అభిప్రాయాలను పార్లమెంట్ లో అణగదొక్కితే వాళ్లు రాజ్యాంగేతర మార్గాలను అనుసరిస్తారు.

మనం మరువకూడని మరో అంశం- అన్యాయానికి స్పందించే లక్షణం! నలుపైనా, తెలుపైనా, ఆడయినా, మగయినా, నిమ్మ అయినా, అగ్ర అయినా అన్యాయం జరిగితే స్పందించి ముందుకు ఉరకటం అనేది ప్రజాస్వామ్య భావనను ఉద్దీపింప చేస్తుంది. దక్షిణాఫ్రికాలో నల్లవారికి జరిగే అన్యాయాలకు స్పందించి పోరాడే శ్వేతజాతీయులు ఉన్నారు. మనదేశంలో దక్షిణాఫ్రికాగా పేర్కొనదగిన వేలాది పల్లెలు ఉన్నాయి. కానీ దళితుల కోసం ఆరాటపడి పోరాడే అలాంటివారు

ఇక్కడ దాదాపు లేరు. ఎందుకంటే, అంతరంగిక చైతన్యం, స్పందన ఇక్కడ కొరవడుతోంది.

ప్రజాస్వామ్యం గురించి ప్రాథమిక స్థాయిలో అవకాశమున్నంత మేరకు చర్చించాం. మనకు స్వాతంత్ర్యం లభించింది అనే భావనలో ఇప్పుడు మనం ఉన్నాం. ఇక చేయాల్సింది ఏమీ లేదు అనే భావన ఆవరిస్తున్నట్టు కనిపిస్తోంది. ప్రజాస్వామ్యం అనే పచ్చని చెట్టు ఎక్కడబడితే అక్కడ ఎదగదు. ఇంగ్లండ్ లో, అమెరికాలో అది పరిధవిల్లింది. ఫ్రాన్స్ లో ఒకమేరకు అభివృద్ధి చెందింది. ఎన్నో దేశాలలో ప్రజాస్వామ్యాన్ని బహిరంగంగా ఖూనీ చేసి సైనిక, నియంతృత్వ ప్రభుత్వాలు ఏర్పడ్డాయి. ఎన్నో సవాళ్లను అధిగమిస్తే తప్ప ప్రజాస్వామ్యం భారతదేశంలో విజయవంతం కాదు. ఇన్నాళ్లు మనదేశంలో ఏదైనా తప్ప జరిగితే బ్రిటీషువాళ్ల మీద నెట్టేవాళ్లం. ఇప్పుడు ఆ అవకాశం లేదు. అన్నిటికీ మనమే బాధ్యత వహించాలి. □

(అంజేద్కూర్ రచనల నుంచి స్వీకారం)

లోక్ సత్తా టైమ్స్ పాఠకులకు మరియు కార్యకర్తలకు
ఉగాది మరియు శ్రీరామనవమి
శుభాకాంక్షలు

ఈ ఉగాది ప్రజలలో కొత్త సరికొత్త ఆశలతో సుఖశాంతులతో
 కలసిమెలసి వుండాలనీ ఆ భగవంతున్ని ప్రార్థిస్తూ....

మీ...
శనివారపు జయచంద్రారెడ్డి (బాబు)
 లోక్ సత్తా కార్యకర్త

విజయభారతి ఎంటర్ప్రైజెస్,

మదనపల్లి, చిత్తూరు జిల్లా సెల్ : 98480 32720

లోక్ సత్తా ఎన్నికలు అన్ని పార్టీలకూ ఒరవడి కావాలి

పార్టీ రాష్ట్ర అధ్యక్ష ఎన్నికలలో ఓటు వేసిన జేపీ

పార్టీ జాతీయ అధ్యక్షుడి ఓటుకి, సాధారణ కార్యకర్త ఓటుకి ఒకే విలువ ఉండేలా రహస్య బ్యాలెట్ ద్వారా పార్టీ పదవులకి నేతలను ఎన్నుకోవటం స్వతంత్ర భారత చరిత్రలో దశాబ్దాల తర్వాత ఈవేక లోక్ సత్తా పార్టీ ద్వారా జరుగుతోందని, పార్టీలో అంతర్గత ప్రజాస్వామ్యాన్ని పెంపొందించేలా లోక్ సత్తాలో జరుగుతున్న సంస్థాగత ఎన్నికలు దేశంలోని ఇతర రాజకీయ పార్టీలన్నిటికీ ఒరవడి కావాలని, ఈ దేశంలో ప్రజాస్వామ్యాన్ని పటిష్ఠం చేసేందుకు, ఒక మంచి మార్పునకు తమ ప్రయత్నం దోహదం చేస్తుందని లోక్ సత్తా పార్టీ జాతీయ అధ్యక్షుడు డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ ఆదివారం అన్నారు.

లోక్ సత్తా పార్టీ రాష్ట్ర అధ్యక్ష పదవికి, గ్రేటర్ హైదరాబాద్ కమిటీకి ఆదివారం ఇక్కడ పార్టీ ప్రధాన కార్యాలయంలో జరిగిన పోలింగ్ లో తన ఓటుహక్కును వినియోగించుకున్న అనంతరం జేపీ మీడియాతో మాట్లాడుతూ... ఎన్నో రకాల ఆలోచనలు, అభిప్రాయాలు, భావాలు, నేపథ్యాలు, సంక్లిష్టతలు ఉన్నా అందరూ కలిసి ఒక ఉమ్మడి లక్ష్యం కోసం పనిచేయటం, రాష్ట్రపతి ఓటుకు, సామాన్య పౌరుడి ఓటుకూ సమాన విలువ ఉండటం, అందరూ కలిసి ఎన్నుకున్న నాయకుని నేతృత్వంలో పనిచేయటం ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో మాత్రమే సాధ్యమని అన్నారు. ప్రజాస్వామ్య యుతంగా జరుగుతున్న లోక్ సత్తా పార్టీ ఎన్నికలలో ఎవరు నెగ్గినా ఒకే లక్ష్యంకోసం సమష్టిగా పనిచేయటం ముఖ్యమన్నారు. లోక్ సత్తా పార్టీ ఎన్నికల నిర్వహణకు కాకి మాధవరావు (రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం మాజీ కమిషనర్), కళానిధి సత్యనారాయణ (న్యాయశాఖ మాజీ కార్యదర్శి, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం), ఎం. పద్మనాభరెడ్డి (మాజీ ఐ.ఎఫ్.ఎస్ అధికారి, సామాజిక కార్యకర్తలతో

స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిగల ఎన్నికల అధారితీని ఏర్పాటు చేశామని, వీటిని కేవలం లోక్ సత్తా పార్టీ ఎన్నికలుగానే భావించకుండా భారతదేశంలో ప్రజాస్వామ్యాన్ని గాడిలో పెట్టే ఒక బృహత్తర కార్యక్రమంగా భావించి ఆ అధారితీ ఎంతో శ్రమకోర్చి ఎన్నికల నిర్వహణకు కృషి చేసిందన్నారు. పార్టీతో సంబంధంలేని ఎం.వి ఫౌండేషన్, వికలాంగుల సంస్థ ప్రతినిధులు సహా అనేకమంది ప్రజాస్వామ్యవాదులు ఈ సంస్థాగత ఎన్నికలకు తోడ్పాటునందించారన్నారు.

ఎంతో ఉత్సాహంతో, ఆహ్లాదకర వాతావరణంలో లోక్ సత్తా పార్టీ ఎన్నికలలో పాల్గొన్న కార్యకర్తలను, పోటీ చేసిన నాయకులను జేపీ ఈ సందర్భంగా అభినందించారు. తొలిదశ ప్రయత్నం కావటంతో ఎన్నికలలో కొన్ని ఇబ్బందులు తలెత్తాయని, భవిష్యత్తులో ఈ అవరోధాల్ని సైతం అధిగమించి మరింత పటిష్ఠంగా లోక్ సత్తా ఎన్నికలను నిర్వహించేలా ఏర్పాట్లు చేద్దామని జయప్రకాష్ నారాయణ్ అన్నారు. □

లోక్ సత్తా పార్టీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడిగా కటారి శ్రీనివాసరావు ఎన్నిక

రహస్య బ్యాలెట్ ద్వారా ఏప్రిల్ 5,6,7 తేదీలలో జరిగిన సంస్థాగత ఎన్నికలలో లోక్ సత్తా పార్టీ ఆంధ్రప్రదేశ్ అధ్యక్షుడిగా కటారి శ్రీనివాసరావు (43) ఎన్నికయ్యారని స్వతంత్ర ఎన్నికల అథారిటీ (ఐ.ఇ.ఎ) బుధవారం ప్రకటించింది.

“రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఉన్న సుమారు 27,400 క్రియాశీలక నభ్యులు ప్రతి వదిహేను మందికి ఒకరు చొప్పున ఎన్నుకున్న డెలిగేట్లు 1378 మంది వేసిన ఓట్లలో కటారికి

1030 రాగా, మరో అభ్యర్థి కొంగర గంగాధరరావుకి 331 ఓట్లు వచ్చాయి. ప్రవాస భారతీయ డెలిగేట్లు వేసిన 26 ఓట్లలో కటారికి 14 ఓట్లు రాగా, కొంగరకు 11 వచ్చాయి. మొత్తం మీద 702 ఓట్ల మెజారిటీతో కటారి శ్రీనివాసరావు లోక్ సత్తా పార్టీ రాష్ట్ర అధ్యక్షునిగా ఎన్నికయ్యారు” అని స్వతంత్ర ఎన్నికల అథారిటీ కార్యదర్శి కార్తీక్ చంద్ర ఓట్ల లెక్కింపు పూర్తయ్యాక ప్రకటించారు. ఈ మేరకు ధ్రువీకరణ పత్రాన్ని ఆయన కటారికి అందచేశారు.

అనంతరం కటారి శ్రీనివాసరావు మీడియాతో మాట్లాడుతూ... కులం, ప్రాంతం, మతం, వారసత్వం ప్రాతిపదికన కాకుండా ప్రజాస్వామ్యయుతంగా జరిగిన పార్టీ అంతర్గత ఎన్నికలలో యాదృచ్ఛికంగా వెనకబడిన వర్గాని (బి.సి)కి చెందిన తనలాంటి సామాన్య యువకుడు ఎన్నిక కావటం భారతదేశ చరిత్రలోనే అరుదైన విషయమని, ఇలాంటి విప్లవాత్మక మార్పు లోక్ సత్తా పార్టీ ద్వారా మాత్రమే సాధ్యమని అన్నారు. జయప్రకాష్ నారాయణ్ ఆశయాలకు తగ్గరీతిలో జరిగిన ఈ ఎన్నికలలో వేలాదిమంది కార్యకర్తలు ఉ

త్సాహభరితంగా పాల్గొన్నారు, వారు తన మీద పెట్టిన ఆశల్ని నెరవేర్చేలా లోక్ సత్తా పార్టీని రాష్ట్రంలో మరింత విస్తరించి బలమైన శక్తిగా తీర్చిదిద్దేందుకు తన రెండేళ్ల పదవీకాలంలో శాయశక్తులా కృషిచేస్తానని అన్నారు. ఉగాది సందర్భంగా తెలుగువారందరికీ, లోక్ సత్తా పార్టీ కార్యకర్తలకు కటారి శ్రీనివాసరావు శుభాకాంక్షలు తెలిపారు.

కటారి శ్రీనివాసరావు ప్రాఫైల్

రహస్య బ్యాలెట్ ద్వారా జరిగిన సంస్థాగత ఎన్నికలలో లోక్ సత్తా పార్టీ రాష్ట్ర అధ్యక్షునిగా ఎన్నికైన కటారి శ్రీనివాసరావు ఇప్పటివరకూ లోక్ సత్తా పార్టీ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శిగా సేవలందిస్తున్నారు. లోక్ సత్తా పార్టీ నూతన రాజకీయ సంస్కృతిని, సందేశానికి సంకేతంగా కటారి తననుతాను మలచుకున్నారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 2009 సాధారణ ఎన్నికలలో లోక్ సత్తా పార్టీ తరపున అత్యధిక ఓట్లు సాధించిన అభ్యర్థులలో శ్రీనివాసరావు రెండవ స్థానంలో నిలిచారు. 2008లో వారసత్వ రాజకీయాలకు వ్యతిరేకంగా ఖైరతాబాద్ అసెంబ్లీ స్థానంలో,

2009 జీహెచ్ఎంసీ ఎన్నికలలో మేయర్ అభ్యర్థిగా లోక్సత్తా పార్టీ తరుపున పోటీచేసినప్పుడు కటారి చేసిన ఎన్నికల ప్రచారం ప్రజలను విశేషంగా ఆకట్టుకుంది.

'సిబిఐటీ శ్రీనివాస్'గా ఆయన చిరపరిచితులు. 1998 నుంచి 2008 వరకు చైతన్య భారతి ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ, హైదరాబాద్ లో కంప్యూటర్ సైన్స్ అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ గా పనిచేసిన కటారి, విద్యార్థులకు అత్యంత ప్రీతిపాత్ర అధ్యాపకునిగా గుర్తింపుపొందారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గత పదేళ్లలో అనేక ప్రజాసమస్యలపై, ముఖ్యంగా ట్రాఫిక్, ప్రజారవాణా, మునిసిపల్ పరిపాలనపై విస్తృతస్థాయి కృషి చేసిన సామాజిక కార్యకర్తగా, ప్రజాభిప్రాయాన్ని ప్రభావితం చేసిన వ్యక్తిగా శ్రీనివాసరావు గుర్తింపు పొందారు.

జంటనగరాల ప్రయాణీకులకు వసతులు మెరుగు పరచటంలో కీలకపాత్ర పోషించిన క్యాంపయన్ ఫర్ ఇంటిగ్రేటెడ్ ట్రాన్స్ పోర్ట్ ఇంప్రూవ్ మెంట్ (సి.ఐ.టి.ఐ) కార్యక్రమం కోసం వందలాది వలంటీర్లను శ్రీనివాసరావు సమీకరించి నడిపించారు: ఎంఎంటిఎస్ కోసం లింక్ బస్సులు, ఉమ్మడి పాస్లు ప్రవేశపెట్టటం, నోడల్ జంక్షన్ల వద్ద పాదచారుల బ్రెడ్డిల నిర్మాణం, బస్టాపులు, బస్సులు నిలిచే ప్రాంతాల క్రమబద్ధీకరణ వంటి అంశాలలో కృషి చేశారు. ఈ ప్రచారంలో భాగంగా, జంటనగరాలలో ట్రాఫిక్, ప్రజారవాణా సంస్కరణలపై వాడవాడలా విస్తృతస్థాయి ప్రజాచైతన్యం తెచ్చేందుకు కృషి చేశారు. శ్రీనివాసరావు కృషి ఫలితంగా జంటనగరాలలో హోర్డింగుల సంఖ్యను నియంత్రించారు, ప్రమాదాలకు ఆస్కారమున్న హోర్డింగులను తొలగించారు.

భారతదేశంలోనే అత్యంత సవివరమైన రీతిలో, సనత్ నగర్ నియోజకవర్గంలో రెండు లక్షల మంది ఓటర్ల మధ్య నిర్వహించిన ఓటరు జాబితా ప్రక్షాళన కార్యక్రమానికి శ్రీనివాసరావు సమన్వయకర్తగా వ్యవహరించి నడిపించారు. ఎన్నికల సంస్కరణల జాతీయ ప్రచారం (ఎన్.సి.ఇ.ఆర్)లో భాగంగా దీన్ని నిర్వహించారు. ఆయన ప్రచారం భారత ఎన్నికల సంఘం ప్రామాణిక గుర్తింపును పొంది, మనదేశంలో ఓటరు నమోదు, తనిఖీ, ఓటరు జాబితాలలో పారదర్శకత, ముఖ్యంగా ఇంటర్నెట్ ద్వారా జాబితాల అందుబాటు వంటి కీలకమైన పురోగమన మార్పులకు దారితీసింది. ఈ విభాగంలో ఎంతో కృషి జరిగిందిగానీ, ఇంకా చాలా చేయాల్సింది.

భవనాల పీనలైజేషన్/ రెగ్యులరైజేషన్ స్కీము (బి.పి.ఎస్/ బి.ఆర్.ఎస్) విషయంలో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా లక్షలాదిమంది సామాన్య, మధ్యతరగతి ప్రయోజనాల పరిరక్షణకు, వారికి న్యాయం అందించేందుకు శ్రీనివాసరావు దశలవారీగా సుదీర్ఘపోరాటం చేశారు. అంతకుముందు, 'హుడా' లే అవుట్ల వేలంపాటలలో, ఆస్తుల రిజిస్ట్రేషన్ ఛార్జీలలో అక్రమాలకు వ్యతిరేకంగా ప్రజాఉద్యమాలను నిర్మించి నడిపారు.

ఎంసి హెచ్ లో పౌరసేవల్ని మెరుగుపరిచేందుకు, హైదరాబాద్ నగర ప్రభుత్వంలో పారదర్శకత, జవాబుదారీతనం, సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించేందుకు పలు పౌరకార్యక్రమాలకు, అవగాహనా ఉద్యమాలకు శ్రీనివాసరావు నాయకత్వం అందించారు. ప్రస్తుతం ఆయన నగరంలో పౌరులు సాగిస్తున్న అవినీతి నిరోధక ఉద్యమానికి నేతృత్వం వహిస్తున్నారు.

43 ఏళ్ల శ్రీనివాసరావు టి.వి, మీడియాలో విశ్లేషకులుగా చిరపరిచితులు. ప్రజల సాధికారత గీటురాయిగా వివిధ పౌరసంబంధ అంశాలను లోతుగా విశ్లేషించి ప్రజల, రాజకీయవర్గాల అభిప్రాయాన్ని ప్రభావితం చేయటంలో ఆయన కీలకపాత్ర పోషిస్తున్నారు. యాదృచ్ఛికంగా ప్రకాశం జిల్లాలోని ఒంగోలులో వెనకబడిన వర్గానికి చెందిన కుటుంబంలో పుట్టిన శ్రీనివాసరావు, చీరాలలోని వి.ఎన్.ఆర్ కళాశాలలో గ్రాడ్యుయేషన్ పూర్తి చేసి, నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం నుంచి కంప్యూటర్స్ అప్లికేషన్స్ లో మాస్టర్స్ డిగ్రీ తీసుకున్నారు. తన బహుముఖ కృషిలో అనేక అవరోధాలను ఎదుర్కొన్నారు. వీటన్నిటినీ అధిగమించి నాయకత్వస్థాయికి ఎదిగారు, ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని విద్యార్థులు, యువతను గణనీయంగా ప్రభావితం చేశారు.

లోక్సత్తా ఉద్యమం ప్రారంభం నాటి నుంచి శ్రీనివాసరావు మూలస్తంభంగా వుంటూ, రంగారెడ్డి జిల్లా కార్యదర్శిగా సేవలందించారు. అనంతరం, లోక్సత్తాపార్టీ జి.హెచ్.ఎం.సి విభాగం ఉపాధ్యక్షులయ్యారు.

ప్రజాసేవ కార్యక్రమాలలో చురుగ్గా పాల్గొంటూనే, నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయంలో తన పి.హెచ్.డిని కటారి శ్రీనివాసరావు కొనసాగిస్తున్నారు. వివిధ ప్రజాసంబంధ అంశాలపై జాతీయ, అంతర్జాతీయ సదస్సులలో పాల్గొంటున్నారు.

కటారి శ్రీనివాసరావుకి భార్య పద్మజ, ఇద్దరు కుమారులు హరి చందన్ (12), మురళీకృష్ణ (9) ఉన్నారు. □

సీమర్గతా గాయకులయ్యే అవకాశం

అంతర్గత ఎన్నికల ద్వారా నిరూపించిన లోక్సత్తా

లోక్సత్తా పార్టీ రాష్ట్ర ప్రతినిధుల సభలో జేపీ ప్రకటన

రిజర్వేషన్లు లేకుండా సామర్థ్యం ఆధారంగా నాయకులుగా ఎదిగే అవకాశాన్ని లోక్సత్తా చేతల్లో చూపిందని.. పార్టీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడిగా వెనకబడిన వర్గాలకు చెందిన కటారి శ్రీనివాసరావు ఎన్నిక కావడమే ఇందుకు నిదర్శనమని జేపీ వ్యాఖ్యానించారు. పార్టీ పదవులకు ఎన్నికైన వారిలో 50 శాతం యువత, 25 శాతం మహిళలు ఉన్నందుకు గర్విస్తున్నారన్నారు. వారసత్వ రాజకీయాలకు లోక్సత్తా వ్యతిరేకమన్నారు. గాంధీ జాతిపిత అయితే, అంబేద్కర్ జాతి నిర్మాత అని.. వీరు దేశం కోసం జీవితాన్ని త్యాగం చేశారని కొనియాడారు. అందుకే గాంధీతో పాటు అంబేద్కర్ను లోక్సత్తా సమానస్థాయిలో గౌరవిస్తోందని జేపీ చెప్పారు. లోక్సత్తా రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు కటారి మాట్లాడుతూ.. శాసనసభలో పార్టీకున్న ప్రస్తుత బలాన్ని వచ్చే సాధారణ ఎన్నికల్లో వదుల సంఖ్యలోకి పెంచేందుకు కృషి చేస్తానన్నారు.

ఎన్నికలకు ఏడాది సమయమే ఉందని... అయితే ఇంకా ముందే కూడా ఎన్నికలు వచ్చే అవకాశం ఉందని లోక్సత్తా పార్టీ జాతీయ అధ్యక్షుడు డాక్టర్ జయప్రకాష్ నారాయణ్ అన్నారు. ఎన్నికల్ని ఎదుర్కొనేందుకు సిద్ధంగా ఉండాలని పార్టీ శ్రేణులకు పిలుపునిచ్చారు. వంద శాసనసభ నియోజకవర్గాలపై దృష్టి సారించి.. సమర్థులు, ప్రజావిశ్వాసం ఉన్నవారిని గుర్తించాలని పార్టీకి సూచించారు. హైదరాబాద్లో లోక్సత్తా రాష్ట్ర ప్రతినిధుల సమావేశం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా జేపీ మాట్లాడుతూ 2014 ఎన్నికలను దృష్టిలో పెట్టుకుని పార్టీ సిద్ధాంతాల్ని ప్రజల్లోకి తీసుకెళ్లాలని సూచించారు. ఎన్నికలకు ఏడాది సమయమే ఉందని నర్వశక్తులాడ్డి వంద నియోజకవర్గాల్లో పార్టీని బలోపేతం చేయాలన్నారు. పార్టీ సభ్యత్వ సేకరణను పెద్దఎత్తున చేపట్టాలని రాష్ట్ర శాఖకు జేపీ సూచించారు. లక్షమంది క్రియాశీల సభ్యుల్ని, పది లక్షలమంది

నిధారణ సభ్యుల్ని చేర్పించాలన్నారు. అప్పుడే పార్టీ పునాది పటిష్టంగా మారుతుందని చెప్పారు.

2014 ఎన్నికల్లో ప్రజలకు మేలు జరిగే విధంగా లోక్సత్తా రాజకీయ వ్యూహాలు ఉంటాయని జేపీ చెప్పారు. సిద్ధాంతాలపై రాజీపడేది లేదని స్పష్టం చేశారు. పార్టీ ప్రతినిధుల సమావేశం అనంతరం ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడారు. రానున్న ఎన్నికల్లో పొత్తులు కుదుర్చుకుంటారా? అని విలేకరులు ప్రశ్నించగా.. జేపీ స్పందించారు. లోక్సత్తా మౌలిక లక్ష్యాలతో ఏకీభవిస్తూ ముందుకొచ్చే పార్టీలతో పొత్తు పెట్టుకునే విషయంపై ఆలోచిస్తామన్నారు. సంఖ్యాబలం కోసం లోక్సత్తా గుడ్డిగా పొత్తులు కుదుర్చుకోదని చెప్పారు. □

నూతనంగా ఎన్నికైన లోక్ సత్తా రాష్ట్ర ఆఫీసు బేరర్లు

కటారి శ్రీనివాసరావు అధ్యక్షులు (98660 74029)	పి. రవిమారుత్ ప్రధాన కార్యదర్శి (98491 14369)
డి.వి.వి.యస్. వర్మ ఉపాధ్యక్షులు (98660 74023)	భీశెట్టి బాబ్జీ కార్యదర్శి (98660 17413)
వై.డి. రామారావు ఉపాధ్యక్షులు (కోస్తా ప్రాంతం) (98480 80867)	నర్సా శ్రీధర్ కార్యదర్శి (98481 70423)
ఎం. ఓంకార్ ఉపాధ్యక్షులు (రాయలసీమ ప్రాంతం) (94405 94270)	జె.ఐరామమూర్తి కార్యదర్శి (94405 35034)
బండారు రామ్మోహన్ రావు ఉపాధ్యక్షులు (తెలంగాణా ప్రాంతం) (98660 74027)	నందిపేట రవీందర్ కార్యదర్శి (93911 53364)
పద్మ భూపతిరాజు ఉపాధ్యక్షులు (ఎన్ఆర్ఐ) (99632 44433)	ఎస్. జానకి రామరాజు కార్యదర్శి (99894 84456)
వి. లక్ష్మణ్ బాలాజీ ఉపాధ్యక్షులు (ఎస్.టి, ఎస్.సి, బి.సి, మైనారిటీ) (93933 93096)	ఈద చెన్నయ్య కార్యదర్శి (92980 52770)
డాట్ల లక్ష్మి ఉపాధ్యక్షులు (మహిళ) (99896 96718)	సునీతాచౌదరి కార్యదర్శి (మహిళ) (89857 50502)
అల్లు రమేష్ రెడ్డి ఉపాధ్యక్షులు (యువత) (92464 60599)	టి.ఆర్. జగన్నాథ రెడ్డి కార్యదర్శి (యువత) (94408 44090)

సారీ శక్తితోనే వెలుగు

డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్

ప్రభుత్వాలు అనుసరించిన మూర్ఖపు విధానాలు, ఓట్లకోసం ఏ పూటకు ఆ పూట అన్నట్లుగా వ్యవహరిస్తున్న రాజకీయ పార్టీల తీరుతోనే విద్యుత్తు సంక్షోభం తలెత్తినదని లోక్ సత్తా జాతీయ అధ్యక్షులు జయప్రకాష్ నారాయణ్ వ్యాఖ్యానించారు. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం, రాజకీయ పక్షాలు, పౌర సమాజం హేతుబద్ధంగా ఆలోచించి దీర్ఘకాల ప్రయోజనాలు లక్ష్యంగా పనిచేస్తే ఏడాదిలో సంక్షోభం నుంచి బయటపడటంతోపాటు మూడేళ్లలో విద్యుత్తురంగంలో సాధికారత వైపు అడుగులు వేయొచ్చని సూచించారు. 'ఛార్జీల పెంపుదల, ప్రభుత్వం ఇచ్చే సబ్సిడీని పెంచడంతోనే సమస్య తీరదు. నిర్దిష్ట విధానం అవసరం. ఉత్పత్తి సరఫరా, పంపిణీ రంగాల్లో పెట్టే పెట్టుబడులు పెరగాలి. నష్టాల తగ్గింపుపై దృష్టి పెట్టాలి. ఈ రెండు పనులు యుద్ధ ప్రాతిపదికన జరగాలి. కాని ఇదే కొరవడింది. సమస్యను అధిగమించే చర్యలు చేపట్టలేకపోతున్నామని' జేపీ అన్నారు. పెరుగుతున్న సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించుకుని ప్రజలకు నష్టం కలుగకుండా ప్రాజెక్టులు నిర్మించడానికి అనుమతించాలన్నారు. విద్యుత్తు విధానాలు, ప్రాజెక్టులు, ఛార్జీల భారంపై ఆయనతో 'ఈనాడు' ప్రత్యేకంగా మాట్లాడింది. ఆ వివరాలు...

◆ విద్యుత్తు ఉత్పాదనకు అవసరమైన వనరులు అధికంగా ఉన్నా రాష్ట్రం సంక్షోభంలో కూరుకుపోయింది. మీ పరిశీలనలో మూల కారణాలు ఏంటి?

మన జెన్ కో ప్రాజెక్టుల్లో 80 శాతం పాతవే ఉన్నాయి. ఇప్పటికీ ఉత్పత్తిలో దేశంలోనే అగ్రభాగాన ఉంది. ధర కూడా తక్కువ. కానీ ప్రభుత్వం ఆ కంపెనీని దివాలా తీయించింది. మిగులు విద్యుత్తు పొందాలంటే ఎలా సాధ్యం అవుతుంది? రేపటి గురించి పట్టించుకోకుండా ఓట్ల కోసం ఈ పూటకు ఏం కావాలని చూసుకున్నారు కాబట్టే, సంక్షోభం ఏర్పడింది. మార్కెట్ నుంచి అధిక ధరకు కొనుగోలు చేయాల్సి వస్తోంది. 2006-07 నుంచి 2013-14 కాలంలో ప్రణాళికేతర

వ్యయం కేటాయింపు రూ. 34 వేల కోట్లుపైనే. కానీ విద్యుత్ రంగ పటిష్టతకు ప్రభుత్వపరంగా వెచ్చించింది కేవలం రూ. 162 కోట్లు మాత్రమే. పరిస్థితి ఈ రకంగా ఉంటే విద్యుత్తు రంగం ఏ రకంగా బాగుపడుతుంది. ఈ రోజుకీ విద్యుత్తు ఇచ్చామనుకుంటున్నాయే తప్ప దీర్ఘకాలంలో ఏర్పడే ఇబ్బందుల్ని పట్టించుకోవట్లేదు. దేశమంతా ఇదే పరిస్థితి ఉత్పత్తి ఖర్చు ఎక్కువైనా ఫర్వాలేదు. కానీ విద్యుత్తు లేకపోతే ఏర్పడే నష్టం అంతకంటే ఎక్కువ అనడంలో సందేహం లేదు. విద్యుత్తు ఉంటేనే పారిశ్రామికీకరణ తద్వారా ఉపాధి అవకాశాలు, జీవన ప్రమాణాలు పెరుగుతాయి. ఇప్పటికే పరిశ్రమలు ఇతర రాష్ట్రాలకు తరలిపోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది.

◆ బొగ్గు, గ్యాస్, జలవనరుల కొరత వల్లనే విద్యుదుత్పత్తి తగ్గినట్లు ప్రభుత్వం పదేపదే చెప్తోంది. ముందస్తు ఏర్పాట్లు లేకపోవడానికి కారణం ఏమిటని భావిస్తున్నారు?

జల విద్యుత్తు సీజనల్ గా మాత్రమే ఉంటుంది. కానీ బొగ్గు విషయంలో ప్రభుత్వాలను క్షమించలేము. బొగ్గు కొరత ఏర్పడబోతోందని ఐదేళ్ల క్రితమే జాతీయ సలహా మండలి సమావేశంలో నేను ప్రధాన మంత్రి మన్మోహన్ సింగ్ కు, సోనియాకు నేను స్వయంగా తెలియజేశాను. దీని వలన ఆర్థిక వ్యవస్థ కుప్పకూలుతుందని హెచ్చరించాను. దేశంలో 16 వేల మెగావాట్ల సామర్థ్యం కలిగిన థర్మల్ విద్యుత్తు ప్రాజెక్టులు నిర్మాణం పూర్తి చేసినా.... బొగ్గు కొరత కారణంగా ఉత్పత్తి చేయకుండా పడి ఉన్నాయి. ప్రపంచంలో ఎక్కడా ఇలాంటి ఘోరం చూడం. ప్రభుత్వరంగంలో అవినీతి, అసమర్థత, పెట్టుబడి కొరత మాఫియావంటి సమస్యలున్నాయి. కాఫీవో బొగ్గుగనుల్ని ప్రైవేటు రంగానికి అప్పగించాలి.

◆ గ్యాస్ కొరతతోనే విద్యుత్తు సంక్షోభం ఏర్పడిందని ప్రభుత్వం, విద్యుత్తు సంస్థలు చెబుతున్నాయి. రెండేళ్ల నుంచీ గ్యాస్ కొరత వార్తలొచ్చాయి. ముందు జాగ్రత్తలు తీసుకోవడంలో విఫలమైందనే వాదనతో ఏకీభవిస్తారా?

గ్యాస్ కొరతతో 2000 మెగావాట్లు ప్రాజెక్టులు ఉత్పత్తి నిలిచిపోయింది. ఖర్చు ఎక్కువైనా ఇతర దేశాల నుంచీ గ్యాస్ దిగుమతి చేసుకొని విద్యుదుత్పత్తి చేయాలి. దిగుమతి చేసిన గ్యాస్ నిల్వ కోసం ఎల్ఎన్జీ టెర్మినల్ విషయంలో ప్రభుత్వం వేగంగా స్పందించడం లేదు. యుద్ధప్రాతిపదికన చేపడితే ఎల్ఎన్జీ టెర్మినల్ కేవలం 9 నెలల్లోనే పూర్తిచేయడానికి వీలుంది. కానీ మన దగ్గర నిర్మాణం బాగా ఆలస్యమవుతోంది. గ్యాస్ టెక్నాలజీ పెరిగింది. ఇంధనం కోసం 80% దిగుమతిపై ఆధారపడిన అమెరికా షేల్ గ్యాస్ ఉత్పత్తి ప్రారంభించి స్వావలంబన వైపు వెళ్తోంది. మన దేశం కూడా ఉత్పత్తిపై దృష్టి పెట్టాలి. కేంద్రంలో ఇప్పటికీ కదలిక లేదు. ప్రైవేటు రంగానికి అవకాశం కల్పించాలి. వచ్చే 3-4 ఏళ్లలో యుద్ధప్రాతిపదికన చర్యలు తీసుకోకపోతే తీవ్రంగా నష్టపోతాము.

గ్రామీణ ప్రాంతాలకు 24 గంటల విద్యుత్తు ఇవ్వలేమా?

వ్యవసాయ ఫీడర్లు, గృహాల ఫీడర్లను వేరు చేయాలి. కానీ ప్రభుత్వం దీనికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వడంలేదు. దీంతో గ్రామీణ ప్రాంతాలు కుదేలు అవుతున్నాయి. ఇప్పటికైనా దీనిపై దృష్టి పెట్టాలి. గ్రామీణ ప్రాంతాలకు 24 గంటల విద్యుత్ ఇవ్వాలి. విద్యుత్ నష్టాలను ఏవిధంగా తగ్గించవచ్చు. సరఫరా ఎలా మెరుగుపరచవచ్చనే విషయాన్ని లోక్ సత్తా ఎప్పుడో రుజువు చేసింది. దీన్ని మన రాష్ట్రం పట్టించుకోలేదు. గుజరాత్ ఆదర్శంగా తీసుకుంది. గుజరాత్ లో ఈ విధానం అమలుచేయటంతో అక్కడ గ్రామీణప్రాంతాల్లో ఉపాధి అవకాశాలు మెరుగయ్యాయి. విద్యుత్తు ఆడిట్ ప్రతిపాటా తప్పనిసరి చేయడంతోపాటు దొంగతనం చేస్తే జైలుకే పంపిస్తారు.

◆ అణు విద్యుత్తు ప్రాజెక్టుల విషయమై ఏమంటారు?

- మూర్ఖువు విధానాలతోనే సంక్షోభం
- ఓట్ల కోసం ఏ పూటకు ఆ పూట ప్రయోజనాలే దెబ్బతీశాయి
- స్పష్టమైన చర్యలతో ఏడాదిలో గట్టెక్కడానికి వీలుంది
- వాణిజ్య ప్రాజెక్టులు అవసరం లేదు
- ఎత్తిపోతల పథకాలతో మనగడం ఖాయం
- బొగ్గు, గ్యాస్ రంగంలో కొత్తపెట్టుబడులు రావాలి

సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో 100 శాతం భద్రతతో అణు విద్యుత్తు ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం చేయడానికి వీలుంది. తమిళనాడు

కూడంకుళంలో కేంద్రం 100 శాతం పెట్టుబడితో నిర్మించిన ప్రాజెక్టు నుంచి ఆ రాష్ట్రానికి 50 శాతం విద్యుత్తు వెళ్తుంది. అదే విధంగా రాష్ట్రంలో కోస్తా తీరంలో, అణువిద్యుత్తు ప్రాజెక్టులు వస్తే రాష్ట్రానికి విద్యుత్తు వాటా దక్కుతుంది. అయితే ఒక ప్రాజెక్టు ప్రతిపాదిస్తే నాలుగేళ్లలో పూర్తయ్యేలా చర్యలు ఉండాలి. రాజకీయ పార్టీలు, పౌర సమాజం మీడియా నిజాయితీగా ఆలోచించాలి. పరిజ్ఞానం పెరిగిన తర్వాత కాలుష్యాన్ని 100 శాతం అరికట్టేందుకు అవకాశం ఏర్పడింది. విజయవాడ ఎన్టీటీపీఎస్ లో కాలుష్యం కనిపించదు. నాణ్యమైన బొగ్గు వాడుతూ వాషరీలు ఏర్పాటుచేస్తే సమస్య ఏర్పడదు. ప్రజలకు మెరుగైన పునరావాసం కాలుష్య నివారణకు పకడ్బందీ చర్యలు తీసుకునే ప్రాజెక్టుల్ని అనుమతించాలి. స్వచ్ఛంద సంస్థలు, రాజకీయ పార్టీలు, దేశ ప్రయోజనాలు, ప్రజలకు మేలు గురించి ఆలోచించాలి.

◆ రాష్ట్రంలో పెత్తన ప్రైవేటు వాణిజ్య విద్యుత్తు ప్రాజెక్టులు వస్తున్నాయని ప్రచారం ఉంది. దీనిపై మీ స్పందన?

రాష్ట్రంలో కొన్ని రోజులు గ్రానైట్, ఆ తర్వాత చేపల చెరువులంటూ వేలం వెర్రి చూపించిన కొన్ని వర్గాలు ఇప్పుడు విద్యుత్తు ప్రాజెక్టులపై పడ్డాయి. ప్రైవేటు రంగంలో 64 వేల మెగావాట్లు ప్రాజెక్టులు వస్తాయని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఇంతటి మూర్ఖపు ఆలోచన మరొకటి ఉండదు. వాణిజ్య విద్యుత్తు ప్రాజెక్టులు నిర్మాణం మూర్ఖత్వమే, మన భూమి, నీరు, ఇతర వనరులు ఇచ్చి నష్టపోతే.... ఇక్కడ తయారుచేసిన విద్యుత్తు ఇతర రాష్ట్రాలకు మరలిపోయి.. అక్కడికి ఉద్యోగాలు ఎగుమతి చేయడమే అవుతుంది. అవసరం ప్రాతిపదికన ప్రాజెక్టులు అనుమతించాల్సిందే. అవసరానికి అనుగుణంగా విద్యుత్ ఉత్పాదన ఉండాలి.

◆ ప్రజలపై ఛార్జీలు, సర్ఛార్జీల రూపంలో భారం వేస్తున్నా విద్యుత్తు సంస్థల ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపడడంలేదు. పరిస్థితి ఇలా అయితే ఎలా?

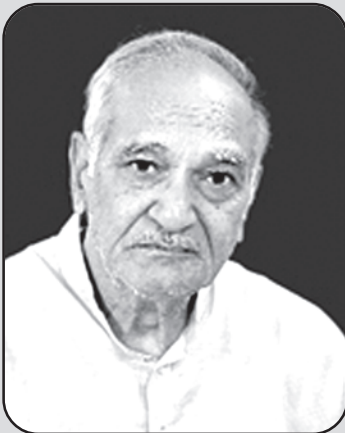
డిస్కంలు రూ. 12 వేల కోట్ల అప్పుల్లో ఉన్నాయి. ఇవిగాక రూ. 7 వేల కోట్లు ఇతర రుణాలున్నాయి. వీటితోపాటు ఏటా రూ. 6 వేల కోట్లు నష్టాలు వస్తున్నాయి. అప్పుల నుంచి అధిగమించాలంటే ప్రభుత్వం రాయితీగా భరించడంతోపాటు ఛార్జీల గురించి ఆలోచించాల్సిందే. అయితే ఆ భారం పేదవాడిపై పడకూడదు. ఎక్కువ విద్యుత్తును వాడుకునే ధనవంతులపై ఆ

భారం పడకతప్పదు. ప్రభుత్వం రాయితీ ఇచ్చినా అది ప్రజల దబ్బే అంటే అధికంగా వాడుకునే వారికి ఇచ్చే రాయితీని పన్నుదారులు భరించాల్సి వస్తోంది. ఇది సరైన పద్ధతి కాదు. పేద, ధనికులు అనే తేడా లేకుండా పన్నులు అందరూ సమానంగా భరించాలనే ఒకే ఒక్క నిర్ణయంతో ఉక్కు మహిళగా పేరొందిన మార్గరెట్ థాచర్ బ్రిటన్ లో ఓటమి పాలయ్యారు.

◆ విద్యుత్తు నష్టాలను నివారించే సంక్షోభం నుంచి బయటపడవచ్చని నిపుణులు చెప్తున్నారు. మీ పరిశీలన ఏమిటి?

ఉత్పాదనతోపాటు పంపిణీపై ఎక్కువగా దృష్టిపెట్టాలి. సాంకేతికంగా విద్యుత్తు పంపిణీ సంస్థ (డిస్కం)లు ప్రజల్ని, ప్రభుత్వాన్ని, చివరకు తమకు తాము మోసం చేసుకుంటున్నాయి. విద్యుత్తు నష్టాలు 15 శాతం ఉన్నట్లు చూపిస్తున్నాయి. కానీ వాస్తవంలో డిస్కంల లెక్కల ప్రకారమే నష్టాలు 22.5 శాతం నా అంచనా ప్రకారం నష్టాలు 32 శాతం ఉంటాయి వ్యవసాయ విద్యుత్తులో నష్టాలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ఒక అంచనా ప్రకారం ఒక్కశాతం నష్టం తగ్గినా 85 కోట్ల యూనిట్లు మిగులుతుంది. నష్టాలను నివారించాలంటే, రూ. 4-5 వేల కోట్లు పెట్టుబడి అవసరం. రాత్రికి రాత్రి నష్టాలను తగ్గించలేకపోవచ్చు. కానీ రెండు మూడేళ్లలో గణనీయంగా తగ్గించవచ్చు.

తెలుగు భాషోద్యమ నేత సి. ధర్మారావుకు జేపీ నివాళి

సుదీర్ఘ చరిత్ర కలిగిన సుమధుర భాష తెలుగు వికాసం, విస్తృతి కోసం సి. ధర్మారావు నిబద్ధతతో కృషి చేసి పాలకుల మీద ఒత్తిడి తెచ్చారని లోక్ సత్తా పార్టీ జాతీయ అధ్యక్షుడు డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ నివాళులర్పించారు. తెలుగు భాషోద్యమ సమాఖ్య మాజీ అధ్యక్షుడు ధర్మారావు మృతి పట్ల విచారం వ్యక్తం చేశారు. కొంతమంది భాషాభిమానులతో కలిసి ధర్మారావు ఇటీవల తెలుగులో న్యాయపదకోశాన్ని తయారుచేశారని జేపీ గుర్తుచేశారు. తెలుగులో చదువుకుంటే ప్రపంచంలో ఎక్కడైనా తలెత్తుకుని బతకగలం అని భరోసా ఇచ్చేవిధంగా తెలుగు భాషను సమృద్ధి చేసి సమగ్రంగా అభివృద్ధి చేయటానికి ధర్మారావు వంటి వారి స్ఫూర్తితో ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా చిత్తశుద్ధితో కృషి చేయాలన్నారు.

◆ ఎత్తిపోతల పథకాలకు కొన్నివేల మెగావాట్ల విద్యుత్తు అవసరం. దీనిపై మీ స్పందన ఏమిటి? ఏపీఎస్ఐడీసీ 20 ఏళ్లలో ఎకరానికి రూ.10 వేలు ఖర్చు చేసి 453 ఎత్తిపోతల పథకాలు నిర్మించి 1.15 లక్షల ఎకరాలు నీరందిస్తే నేను జిల్లా కలెక్టర్ గా ఎకరానికి రూ.2వేల ఖర్చుతో రెండున్నరేళ్లలో 2 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరందించేలా ఎత్తిపోతలు నిర్మించాము. కానీ ఇప్పుడు నిర్మించే ఎత్తిపోతల పథకాలతో రాష్ట్రం మునిగిపోతుంది. ఈ పథకాలకు 8వేల మెగావాట్లు అవసరం. రోజుకు 17 కోట్ల యూనిట్లు కాలుతుంది. ఏడాదిలో 4వేల కోట్ల యూనిట్లు అవసరం. యూనిట్ కి రూ.5.25 చొప్పున రూ. 21000 కోట్లు ఖర్చవుతుంది. ఇంత చేస్తే 40-50 లక్షల ఎకరాలకు నీరందిస్తామని ప్రభుత్వం చెప్తోంది. ఇతర ఖర్చులు, రైతు పెట్టుబడితో కలిపితే ఎకరానికి రూ.1.25 లక్షలు అవుతుంది. ఆదాయం రెండు పంటలకు వేసినా రూ.60 వేలు రావల్సింది. అంటే రూ. 100 ఖర్చు చేసి రూ.10 సంపాదిస్తామనడం ఏం పరిపాలన, రాష్ట్రాన్ని ఇది ముంచేస్తుంది. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పడితే తట్టుకోలేదు కూడా. ఎత్తిపోతల పథకాల ప్రతిపాదన మానుకుని ఆ నిధుల్ని ఏ ప్రాంతానికి కేటాయించినవి ఆ ప్రాంతంలోనే ఖర్చు చేయాలి. దీనిపై బహిరంగ చర్చకు సిద్ధం.

◆ విద్యుత్తు ప్రాజెక్టుల కోసం త్యాగాలు చేస్తున్న గ్రామాలకే కోతలు అధికంగా ఉంటున్నాయి. మీ స్పందన ఏమిటి?

గ్రామాల్లో ఉన్నంత మాత్రాన రక్షిత తాగునీరు, విద్యుత్తు ఇవ్వకపోవడం న్యాయమా? హైదరాబాద్ లో ఉంటేనే విద్యుత్తు నీరు ఇస్తారా? గ్రామాలకు విద్యుత్తు ఇవ్వకపోవడం కారణంగానే నగరాలకు వలసలు పెరుగుతున్నాయి. గ్రామాల్లో జీవన ప్రమాణాలు అధ్వాన్నంగా పడిపోతున్నాయి. విద్యుత్తు ఇస్తే మోటారు వైండింగ్ వంటి పనులు చేసుకుని బతికే కొన్ని వేల మంది ఉపాధి కోసం నగరాలకు వలస రావాల్సి అవసరం ఏర్పడదు.

◆ కోతలతో పారిశ్రామికరంగం తీవ్రంగా నష్టపోతోంది. ఈ పరిస్థితిని సరిదిద్దడం ఎలా? పరిశ్రమల పరిస్థితి దారుణంగా తయారైంది. రాష్ట్రానికి

సంక్షోభం నుంచి తక్షణం బయటపడేందుకు మార్గాలు ఏమున్నాయి?

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆలస్యంగానైనా మేలుకొని సౌర విద్యుత్తు విధానం తెచ్చింది. చలిదేశమైన జర్మనీలో ఏడాదికి 150 రోజులు కూడా సూర్యకాంతి వుండకపోయినా ఆ దేశ విద్యుత్తు సామర్థ్యంలో 30 శాతం సౌర విద్యుత్తు వాటా ఉంది. మనకు సూర్యకాంతి బాగా ఉంది. సౌర విధానం మెరుగ్గా ఉన్నా ఆచరణే ముఖ్యం. అయితే చదువుకున్న, డబ్బులున్న వర్గాలకు కూడా సౌర విధానం గురించి తెలియడం లేదు. సౌర విధానాన్ని వేగవంతంగా అమలుచేయాలి. సౌరవిద్యుత్తులో ప్రస్తుతం యూనిట్ ధర రూ.8 వస్తోంది. మన దగ్గనే సౌర ఫలకాన్ని తయారుచేస్తే ధర తగ్గుతుంది. ఈ రంగంలో ఫలితాలు త్వరగా సాధించవచ్చు. మూడు నెలల్లో ప్రాజెక్టు పూర్తి చేయొచ్చు. అణు విద్యుత్తు ప్రాజెక్టుకి పదేళ్లు, ధర్మల్ విద్యుత్తు ప్రాజెక్టులు నాలుగేళ్లు, గ్యాస్ విద్యుత్తు ప్రాజెక్టులకి ఏడాదిన్నర సమయం పడుతుంది. కానీ రాష్ట్రంలో ఒక్కో ప్రాజెక్టు 15-16 ఏళ్లపాటు కాగితాలపై నలుగుతోంది.

వచ్చేందుకు పారిశ్రామికవేత్తలు వెనకంజి వేస్తున్నారు. విద్యుత్తు ఇవ్వకపోతే ఆహారం, ఆహార శుద్ధి పరిశ్రమలు ఎలా నిలబడతాయి? ఒక్కసారి మార్కెట్ వెనక్కిపోతే మళ్ళీ రావడం కష్టం. ధర, సమయం, విషయంలో అదుపు తప్పితే మార్కెట్ నిలబడదు. తమిళనాడులో కష్టాలు ఎక్కువైనా అక్కడికే తరలిపోవడానికి పారిశ్రామికవర్గాలు మొగ్గుచూపుతున్నాయి. □

◆ కేంద్ర ప్రభుత్వం రంగ ప్రాజెక్టుల నుంచి విద్యుత్తు వాటా సాధించుకోవడంలో ప్రభుత్వం, ప్రజాప్రతినిధులు, ఎంపీలు విఫలం అవుతున్న మాటా వాస్తవమని అంగీకరిస్తారా?

ప్రభుత్వం ప్రజాప్రతినిధులు, ఎంపీలు, ఉమ్మడిగా పనిచేయాలి. దీర్ఘకాల ప్రయోజనాల కోసం రాజకీయంగానే కాకుండా సాంకేతికంగా, ఆధారాలతో ధర్మబద్ధంగా ఒత్తిడి తెచ్చి వాటా సాధించుకోవాలి. రాష్ట్ర గ్యాస్ ని దబోల్ ప్రాజెక్టుకు తరలింపు విషయంలో మన అభ్యంతరంలో ధర్మం ఉంది. కాబట్టే 24 గంటల్లో ప్రధాని స్పందించి వెనక్కి ఇప్పించారు.

పేదరిక నిర్మూలనకు కించిత్తు ప్రయత్నం లేదు

రాష్ట్ర బడ్జెట్ పై జేపీ

ప్రజల ఆదాయాన్ని పెంచి పేదరికాన్ని నిర్మూలించే ఎటువంటి నిర్మాణాత్మక ప్రయత్నం చేయకపోగా ఉద్దేశపూర్వకంగా ప్రజలను తప్పుదోవ పట్టించే గణాంకాలతో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం 2013-14 బడ్జెట్ ను శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిందని లోక్ సత్తా పార్టీ జాతీయ అధ్యక్షుడు, కూకట్ పల్లి ఎమ్మెల్యే డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ అన్నారు.

అదేరకంగా వ్యవసాయ బడ్జెట్ కూడా రైతులకు న్యాయమైన ధరల్ని అందించి వారి జీవితాల్ని మెరుగుపరిచే ఏర్పాట్లు చేయటంలో విఫలమైందన్నారు.

గతం నుంచి పారాల్ని నేర్చుకుని తప్పిదాల్ని సరిచేసుకోవాలన్న విజ్ఞత ప్రభుత్వంలో ఏకోశానా కనిపించలేదని జేపీ అన్నారు. “ఆరేళ్ల క్రితం రూ.82,000 కోట్లుగా ఉన్న రాష్ట్ర అప్పు ఈవేళ రూ.1,80,000 కోట్లకు ఎగబాకింది. కేవలం వడ్డీలకే ఏటా రూ.15,000 కోట్లు (రోజుకు సుమారు రూ.45-46 కోట్లు) కట్టాల్సి వస్తోంది. పంచులు, వడ్డీలు కలిపి ఏటా చెల్లించాల్సిన మొత్తం రూ.30,000 కోట్లకు చేరుకుంది. వచ్చే ఆదాయం రోజువారీ ఖర్చులకే అరకొరగా సరిపోతుండటం వల్ల రెవిన్యూ మిగులు క్షీణిస్తోంది. రాష్ట్రం ప్రమాదకర పరిస్థితులలోకి జారిపో తోందనటానికి ఇవన్నీ విస్పష్ట సంకేతాలు” అని జేపీ పేర్కొన్నారు.

రాష్ట్ర పన్నుల ఆదాయం సుమారు రూ.87,000 కోట్లలో మధ్యం వాటా రూ.20,000 కోట్లుగా ఉందని జేపీ ధ్వజమెత్తారు. సంక్షేమ పథకాలకు కేటాయించిన కేవలం 17శాతం నిధుల మీదే మొత్తం ప్రభుత్వ దృష్టంతా కేంద్రీకరించినదని, ఆ నిధుల్ని సద్వినియోగం చేయటంలో ఎటువంటి సృజనాత్మకనూ

ఖజానాకు రాబడి ఇలా.. (రూ. కోట్లలో...)

అంశం	2011-12	2012-13	2013-14
1. కేంద్ర పన్నుల్లో వాటా	17,751	20,270	24,132
2. ఆదాయ వ్యయాలపై పన్ను	539	619	710
3. ఆస్తిపై పన్ను	4,683	5,188	6,654
అ. భూమిశిస్తు	140	147	149
ఆ. స్టాంపులు, రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజు	4,385	4,968	6,414
ఇ. స్థిరాస్తులపై పన్ను	157	173	190
4. సరుకులపై పన్నులు	48,060	56,763	65,077
అ. రాష్ట్ర ఎక్సైజ్	9,612	10,500	7,500
ఆ. అమ్మకం, వాణిజ్యం పన్నులు	34,910	42,041	52,500
ఇ. వాహనాలపై పన్ను	2,986	3,605	4,351
ఈ. సరుకులు, ప్రయాణికులపై పన్ను	12	12	13
ఉ. విద్యుత్ పన్నులు, సుంకాలు	304	304	335
ఊ. ఇతర పన్నులు, సుంకాలు	234	299	376
5. పన్నేతర ఆదాయం	11,694	12,864	15,393
అ. వడ్డీలు, డివిడెండ్లు	6,330	6,936	8,712
ఆ. సాధారణ సేవలు	671	472	496
ఇ. సామాజిక సేవలు	896	1,078	1,448
ఈ. ఆర్థిక సేవలు	3,795	4,377	4,735
6. గ్రాంట్స్ ఇన్ ఎయిడ్, కంట్రీబ్యూషన్లు	10,824	13,793	15,803
మొత్తం	93,553	1,09,500	1,27,772
★ సవరించిన అంచనాలు ★ ★ బడ్జెట్ అంచనాలు			

ప్రభుత్వం ప్రదర్శించలేకపోయిందని జేపీ అన్నారు. నాణ్యమైన విద్య లేకుండా పేదరికాన్ని, కులవివక్షను తొలగించలేమని, తమ పిల్లలకు చదువు చెప్పించేవారికి మాత్రమే సంక్షేమపథకాలను వర్తింపచేయటం వంటి చర్యల్ని ప్రభుత్వం చేపట్టి ఉండాల్సిందన్నారు. రాష్ట్రంలో విద్యాప్రమాణాలు దిగజారిపోయి నాసిరకంగా ఉన్నాయని పదేపదే చెబుతున్నా ప్రభుత్వం ఆ మౌలిక వైఫల్యాన్ని సరిచేసే చర్యల్ని బడ్జెట్లో పట్టించుకోలేదన్నారు. పాఠశాల విద్యకు గత ఏడాదికంటే ఈ ఏడాది నిధులు పెరిగినా ప్రభుత్వ పాఠశాల విద్యార్థుల సంఖ్య 10లక్షల దాకా తగ్గిందని, అంటే, పెరిగిన నిధులు జీతభత్యాలు వంటి ప్రణాళికేతర ఖర్చులకు వెళ్తాయి తప్ప విద్యాప్రమాణాల పెంపునకు కాదని అన్నారు.

అధికారాన్ని వికేంద్రీకరించాలని, రాష్ట్ర బడ్జెట్లో కనీసం 10శాతం నేరుగా పట్టణ, గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని స్థానిక ప్రభుత్వాలకు ఇవ్వాలని, దానివల్ల మంచినీరు, వీధిదీపాలు, రోడ్ల మరమ్మత్తు, పారిశుధ్యం వంటి తక్షణ సమస్యల్ని ప్రజలు తమంతటతామే వేగంగా పరిష్కరించుకుంటారని తాము పలుమార్లు చెప్పినా ప్రభుత్వం చెవికెక్కలేదని, రూ.1,61,348 కోట్ల బడ్జెట్లో కనీసం 5శాతం కేటాయించినా గ్రామపంచాయతీలు, వార్డులలో ప్రజలకు తలసరి రూ.1000 లభించి ప్రజల సాధికారతకు బలమైన పునాది ఏర్పడేదన్నారు. తన నియోజకవర్గం కూకట్‌పల్లిలో డస్ట్‌బిన్, లైబ్రరీ వంటి చిన్నచిన్న పనుల కోసం కూడా చెమటోడ్చాల్సి వస్తోందన్నారు.

ప్రభుత్వ మూర్ఖపు, అసమర్థ విధానాల వల్ల తీవ్ర విద్యుత్ కొరతనెదుర్కొంటున్నా, విద్యుత్‌రంగాన్ని బాగుచేయటానికి కేవలం రూ.600 కోట్లు కేటాయించారని జేపీ అన్నారు. విద్యుత్‌కు కేటాయించిన రూ.8,000 కోట్లలో 90శాతాన్ని పాతతప్పిదాలకవల్ల తలెత్తిన నష్టాలను పూడ్చుకోవటానికే ఉపయోగిస్తున్నారన్నారు.

వ్యవసాయం, అనుబంధరంగాలకు గత ఏడాది కంటే కూడా రూ.1000 కోట్లు తక్కువ ఈ సంవత్సరం కేటాయించారని, అయినా బ్యాంకులు రైతులకు ఇచ్చే రుణాలను కూడా కలిపి 24శాతం అధికంగా కేటాయించామని నిస్సిగ్గుగా నిండుసభలో ప్రకటించారని జేపీ అన్నారు. వ్యవసాయోత్పత్తుల రవాణా మీద చట్టవిరుద్ధంగా ఉన్న ఆంక్షల్ని తొలగించి, స్టోరేజీ, ప్రాసెసింగ్ సదుపాయాల్ని మెరుగుపరిచి, ఫ్లెడ్జి రుణాల్ని అందించటం ద్వారా రైతులకు లాభసాటి ఆదాయం వచ్చేలా చేసేందుకు ప్రభుత్వం ఎటువంటి ప్రయత్నమూ చేయలేదన్నారు. మార్కెట్ స్థిరీకరణకు

రూ. 3000-4000 కోట్లు అవసరమంటే, నామమాత్రంగా రూ.100 కోట్లు కేటాయించారన్నారు.

ప్రతి రంగంలో గణనీయ ఫలితాలు సాధించే గొప్ప అవకాశాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జారవిడుచుకుందని, నూతన ఆలోచనలేవీ లేకుండా పాత బడ్జెట్లకు గుడ్డి కొనసాగింపులాగే తాజా బడ్జెట్ ఉందని జయప్రకాష్ నారాయణ్ సోమవారం ఒక ప్రకటనలో పేర్కొన్నారు. □

రాష్ట్రంలో తలసరి ఆదాయం			
తలసరి ఆదాయంలో శ్రీకాకుళం జిల్లా అధమ స్థానంలో ఉండగా అగ్రస్థానంలో హైదరాబాద్ ఉంది. ఆ తర్వాత స్థానంలో విశాఖపట్నం జిల్లా నిలుస్తుంది. అగ్రస్థానం చివరి స్థానం మధ్య తలసరి ఆదాయంలో దాదాపుగా రెండు రెట్ల తేడా ఉంది.			
ఏ జిల్లాలో ఎంత తలసరి ఆదాయం			
జిల్లా	2004-05	2009-10	2010-11
ఆదిలాబాద్	22294	42491	53152
నిజామాబాద్	17742	36714	50742
కరీంనగర్	22249	44808	58002
మెదక్	27533	58986	76014
హైదరాబాద్	36560	81741	99706
రంగారెడ్డి	29166	66867	84693
మహబూబ్‌నగర్	17507	39338	47490
నల్గొండ	20274	46899	53699
ఖమ్మం	27258	51333	61200
శ్రీకాకుళం	17686	35061	39293
విజయనగరం	19885	39060	46769
విశాఖపట్నం	41127	76350	88100
తూర్పుగోదావరి	31411	55293	58186
పశ్చిమగోదావరి	29509	51410	60128
కృష్ణా	30582	63002	70249
గుంటూరు	23725	50965	56816
ప్రకాశం	24635	54166	60161
నెల్లూరు	24959	52219	54463
కడప	21063	42046	51661
కర్నూలు	19765	40602	49353
అనంతపురం	22345	42082	50730
చిత్తూరు	20962	38787	48645
రాష్ట్రం	25321	51114	60703

మందగమనంలా ప్రగతి

- ◆ పారిశ్రామిక ప్రగతి శూన్యం
- ◆ సగం మంది పదో తరగతితో చదువు బండ్
- ◆ శిశు మరణాల్లో దక్షిణాదిలో ఇక్కడే ఎక్కువ
- ◆ మూడో వంతు మంది పట్టణాల్లోనే
- ◆ ఆర్థిక సర్వే వెల్లడి

రాష్ట్రం ప్రగతి పథంలో పరుగులు తీస్తోందని దశాబ్దాల గణాంకాలను చూపి ఆర్థిక సర్వేలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చెప్పింది. దశాబ్దాల గణాంకాల ఆధారంగా ఇది వాస్తవమే అయినా కీలకాంశాల్లో మంద గమనం లేదా తిరోగమనంలో రాష్ట్రం వెళ్తోందని కూడా అవే గణాంకాలు స్పష్టం చేస్తున్నాయి. గ్రామీణాభివృద్ధికి, మహిళా శిశు సంక్షేమానికి నిధుల వరద కురిపిస్తామని చెబుతున్నా శిశు మరణాలు, తల్లల మరణాలు, చదువు మానేస్తున్న పిల్లలు, అక్షరాస్యత తదితర అంశాల్లో ఇంకా మన గణాంకాలు జాతీయ సగటు కంటే కిందే ఉన్నాయి. రాష్ట్రంలో పారిశ్రామిక ప్రగతి మందగించడం కాదు తిరోగమనంలో ఉంది. భారీ పరిశ్రమలు దూరమవుతుండగా పెట్టుబడులు రాష్ట్రానికి రావడం లేదు. లక్షలమందికి ఉపాధి అవకాశాలు చేజారిపోతున్నాయి. మరోవైపు పన్నుల భారం ఏడాదికేడాదికి పెరుగుతోంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆర్థిక సర్వేను విడుదల చేసింది. అందులోని అంశాలు...

గ్రామాల నుంచి పట్టణాలకు జనం వలస బాట పడుతున్నారు. పట్టణ జనాభా ఏడాదికేడాదికి పెరుగుతోంది. 2001లో పట్టణాల్లో 27.3 శాతం మంది పట్టణాల్లో ఉండగా 2011 నాటికి ఇది 33.49 శాతానికి పెరిగింది. రాష్ట్ర జనాభాలో మూడో వంతు మంది పట్టణాల్లో నివసిస్తున్నారు.

రాష్ట్రంలో అక్షరాస్యత శాతం 67.66 మాత్రమే. పురుషుల అక్షరాస్యత శాతం 75.56 కాగా మహిళల్లో అక్షరాస్యత 59.74 శాతం మాత్రమే. జాతీయ సగటు కంటే ఇది తక్కువ. జాతీయ అక్షరాస్యత సగటు 74.04.

రాష్ట్రంలో మాతా శిశుమరణాల రేటు ఇప్పటికీ

ఎఫ్ డీఐల్లో తిరోగమనం	
రాష్ట్రానికి నేరుగా వచ్చే విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడులు (ఎఫ్ డీఐలు) ఏడాదికేడాదికి తగ్గిపోతున్నాయి. గత రెండేళ్లుగా ఇది మరింత దారుణంగా ఉంది. 2012లో ఆగస్టు వరకూ మనకు వచ్చిన విదేశీ పెట్టుబడులు రూ. 1805 కోట్లు మాత్రమే.	
సంవత్సరం	రూ. కోట్లలో
2006	2518
2007	3185
2008	6203
2009	5440
2010	5753
2011	4039
2012 (ఆగస్టు)	1805

అందోళనకరంగానే ఉంది. పుట్టే వెయ్యి మంది చిన్నారుల్లో 43 మంది మరణిస్తుండగా ప్రసవం సమయంలో లక్షమంది మహిళల్లో 134 మంది తల్లులు చనిపోతున్నారు. జాతీయ సగటుకంటే ఇవి తక్కువగా ఉన్నా దక్షిణాది రాష్ట్రాల్లో అన్ని రాష్ట్రాల కంటే మనమే వెనకబడి ఉన్నాం. రెండు దశాబ్దాల రాష్ట్ర పారిశ్రామిక రంగం రాష్ట్రానికి ఇది తీరని నష్టం. భారీ పరిశ్రమల ఏర్పాటుకు ముందుకు వచ్చి వెనుదిరిగినవి ఒకటి రెండు కాదు. ఏకంగా 1824 ప్రతిపాదనలు. రాష్ట్రంలో భారీ పరిశ్రమల ఏర్పాటుకు మొత్తం 7632 ప్రతిపాదనలు రాగా 1824 ఏర్పాటును విరమించుకున్నారు. దీని వల్ల రూ. 1,31,538 కోట్ల పెట్టుబడులు రాష్ట్రానికి దూరం కాగా మూడు లక్షల వెయ్యి మందికి పైగా ఉపాధి కల్పించే అవకాశం దూరమైంది. గత మూడేళ్లుగా రాష్ట్రంలో భారీ పరిశ్రమల ఏర్పాటు మందగించింది. పెట్టుబడులు, ఉపాధి పారిశ్రామిక రంగంలో క్రమంగా అభివృద్ధి తగ్గుతోంది.

రెండు దశాల పారిశ్రామిక ప్రగతి			
పరిశ్రమ స్థితి	ప్రతిపాదనలు	పెట్టుబడి (రూ. కోట్లలో)	ఉపాధి
ఉత్పాదన	3206	84550	516403
ఉత్పత్తికి సిద్ధం	548	116872	141755
తొలిదశలో ఉన్నవి	2054	131538	474706
విరమించుకున్నవి	1824	131538	301665

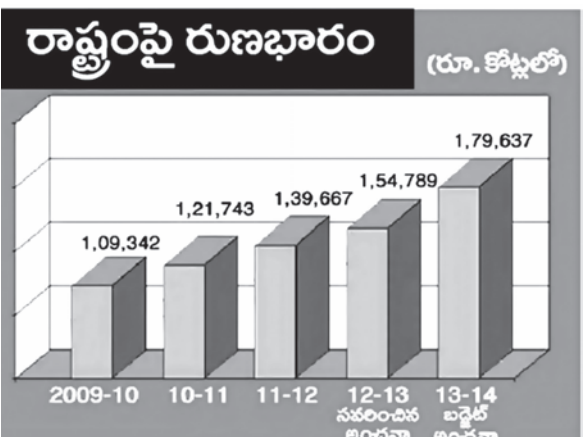
పరిశ్రమల్లో ఏ ఏడాది ఎలా?			
సంవత్సరం	విర్మాటన పరిశ్రమలు	పెట్టుబడి (రూ. కోట్లలో)	ఉపాధి
2004-05	68	1831	6852
2005-06	81	1550	10875
2006-07	194	5516	26193
2007-08	172	63201	23075
2008-09	135	5680	25058
2009-10	74	11610	11933
2010-11	95	9403	20626
2011-12	75	8707	21543
2012-13 (ఆగస్టు)	18	5307	21543

సగం మంది పది లోపే చదువుకు దూరం

రాష్ట్రంలో చదువును అర్థాంతరంగా ఆపేస్తున్న విద్యార్థులు సగానికి సగం ఉండటం ఆందోళనకరం. పదో తరగతిలో చిన్నారులు 45 శాతం మందికి పైగా చదువుకు స్వస్తి చెబుతున్నారు. క్రమంగా ఇది తగ్గుతున్నట్లు అనిపిస్తున్నా, ఇప్పటికే దాదాపు సగానికి సగం మంది పిల్లలు కాలేజీ మెట్లు ఎక్కడం లేదు. 5వ తరగతిలోపు 15.6 శాతం మంది పిల్లలు, ఒకటి నుండి 7వ తరగతి మధ్య పిల్లలు 20.79 శాతం మంది స్వస్తి చెబుతున్నారు. పదవ తరగతిలోపు 45.71 శాతం మంది పిల్లలు బడి మానేస్తున్నారు. అంటే పాఠశాల మెట్లు ఎక్కే చిన్నారుల్లో సగానికి సగం మంది చదువులు అర్థాంతరంగా ఆపేయడం ఆందోళన కలిగించే అంశం. విద్యకు అత్యంత ప్రాధాన్యమిచ్చి సుమారు 5 వేల కోట్ల రూపాయలు ఏటా ఖర్చు చేస్తున్నామని చెబుతున్నా... ఆ మేరకు ఫలితాలు కనిపించడం లేదు. బడి మానేస్తున్న వారిలో బాలుర కంటే.. బాలికలే అధికంగా ఉన్నారు. అన్ని తరగతుల్లోనూ ఇదే పరిస్థితి.

ఏ ఏడాది ఎంత శాతం			
1 నుంచి 10వ తరగతి	బాలురు	బాలికలు	మొత్తం
2004-05	62.30	65.24	63.69
2005-06	62.24	65.20	63.67
2006-07	62.99	65.33	64.13
2007-08	62.30	64.00	63.13
2008-09	60.12	61.38	60.73
2009-10	52.73	54.02	53.36
2010-11	45.83	46.59	46.21
2011-12	45.43	45.99	45.71

తడిసి మోపెడవుతున్న పన్నుల భారం			
రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మోపుతున్న పన్నుల భారం ఏడాది కేడాదికి పెరుగుతోంది. అందరిపైనా ఎడాపెడా భారం వేస్తోంది.			
పన్నుపోటు రూ. కోట్లలో	2004-05	2011-12	2012-13
అమ్మకం పన్ను	11041	34910	42041
ఎక్సైజ్	2093	9612	10500
మోటారు వాహనాలు	1169	2986	3605
స్టాంపులు రిజిస్ట్రేషన్లు	388	4385	4968
భూమిశిస్తు	34	141	47
వృత్తిపన్ను	180	540	620
విద్యుత్ పన్ను	138	305	305
నాలా	3	157	173
ఇతర పన్నులు	210	247	313
మొత్తం	16255	53283	62572

బడ్జెట్ సమగ్ర స్వరూపం

బడ్జెట్ మొత్తం - రూ. 1,61,348 కోట్లు
(2012-13 బడ్జెట్ అంచనాల కన్నా 10.62% ఎక్కువ)

ప్రణాళికేతర వ్యయం **1,01,926**

ప్రణాళికా వ్యయం **59,422**

(ఇందులో కేంద్ర ప్రాయోజిత పథకాల మొత్తం 6,451)

రెవెన్యూ వసూళ్లు **1,27,722**

(2011-12 అంచనాల కన్నా 9.4% ఎక్కువ)

ఇందులో...

★ కేంద్ర పన్నుల వాటా **24,132**

★ కేంద్ర పథకాలు, గ్రాంట్లు **15,803**

రాష్ట్ర పన్ను రాబడి **72,443**

ఈ పన్నుల్లో.....

★ అమ్మకపు పన్ను **52,500**

★ ఎక్సైజ్ **7,500**

★ మోటారు వాహనాల పన్ను **4,352**

★ స్టాంపులు, రిజిస్ట్రేషన్లు **6,414**

రాష్ట్ర పన్నేతర రాబడి **15,393**

ఇందులో...

గనులు, ఖనిజాలు ద్వారా **3,083**

రెవెన్యూ వ్యయం **1,26,749**

ఇందులో...

ప్రణాళికేతర **92,506**

ప్రణాళిక **34,244**

రెవెన్యూ మిగులు **1,023**

(2013-14 బడ్జెట్ అంచనాల్లో)

మూల ధన పెట్టుబడి, రుణాల

చెల్లింపులపై మొత్తం వ్యయం **25,972**

ద్రవ్యలోటు **24,487**

(2013-14 బడ్జెట్ అంచనాల్లో)

(జీఎన్డీపీలో 2.85%)

రాష్ట్ర స్థూల ఉత్పత్తి (జీఎన్డీపీ) **8,58,959**

మొత్తం అప్పులు **1,79,637**

అంగన్వాడీలకు కేటాయింపులు

ఈ బడ్జెట్లో....

◆ బడ్జెట్లో ఐసీడీఎస్ అంగన్వాడీ కేంద్రాలకు రూ.2 వేల కోట్ల వరకు కేటాయించారు. ఇందులోనూ కేంద్రప్రభుత్వం గ్రాంటు రూ. 1561 కోట్ల వరకు ఉంది.

◆ అనాధ చిన్నారులకు, వృద్ధులకు కలిపి 'అనురాగ నిలయాలు' పేరుతో భవనాల నిర్మాణంపై మూడేళ్లుగా ప్రచారం చేస్తున్నా బడ్జెట్లో నిధులు కేటాయించలేదు.

◆ మానసిక వికలాంగులైన విద్యార్థుల సంక్షేమం, విద్యా కార్యక్రమాలను పూర్తిగా విస్మరించింది.

◆ వికలాంగులకు పోటీ పరీక్షల విభాగం ఏర్పాటును పక్కనపెట్టింది. వికలాంగుల కార్పొరేషన్కు నిధులు కేటాయించలేదు.

◆ బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ కార్పొరేషన్లకు కొంతలో కొంత మ్యూచింగ్ గ్రాంటు కేటాయించిన ప్రభుత్వం రాష్ట్ర మహిళా కార్పొరేషన్ను పూర్తిగా నీరుగార్చింది.

2013-13లో ఇలా ఖర్చు చేశారు...

◆ ఇందువల్లో ఐసీడీఎస్ అంగన్వాడీ సేవలకే రూ.500 కోట్లు ఖర్చయింది.

◆ వాటికి కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన నిధులే మంజూరవుతున్నాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వాటా ఇవ్వడం లేదు. కేంద్రం నిధుల్ని కూడా ఆర్థిక సంవత్సరం చివరలో మంజూరు చేయడంతో ఖర్చు కావట్లేదు.

కేటాయింపులు (రూ.కోట్లలో)	
2012-13	2381
సవరించిన అంచనాలు	2380
ఎంత ఖర్చు చేశారు	844
2013-14	2820

మౌలిక వసతులపై నిర్లక్ష్యం

- ◆ మౌలిక వసతుల రంగంపై మరోసారి ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యాన్ని ప్రదర్శించింది. ప్రస్తుత బడ్జెట్లో విమానాశ్రయాలు, ఓడరేవులకు అరకొర నిధులతోనే సరిపెట్టింది. మరోవైపు సీఎం సొంత జిల్లా చిత్తూరు నీటి సరఫరా పథకానికి ఈ శాఖ నించి రూ. 50 కోట్లను మళ్లించడం విశేషం.
- ◆ చిన్న తరహా విమానాశ్రయాలను అభివృద్ధి చేస్తామని పదేపదే ప్రకటించిన ప్రభుత్వం ఈసారి బడ్జెట్లో వరంగల్, రాజమండ్రి విమానాశ్రయాలకు పైసా కూడా కేటాయించలేదు. వరంగల్, రాజమండ్రి విమానాశ్రయాల అభివృద్ధికి రూ. 100 కోట్ల మేరకు నిధులు కేటాయించాలని పెట్టుబడులు, మౌలిక వసతుల శాఖ చేసిన వినతిని ప్రభుత్వం పట్టించుకోలేదు. ప్రాంతీయ విమానాశ్రయాల అభివృద్ధి కోసం రూ.50 కోట్ల మేరకు నిధులు విమానాశ్రయాల అభివృద్ధి కోసం రూ. 50 కోట్ల మేరకు నిధులు అవసరం కాగా రూ.10 కోట్లనే మంజూరు చేసింది. తిరుపతి విమానాశ్రయానికి మాత్రమే రూ.30 కోట్లు కేటాయించింది. మిగిలిన విమానాశ్రయాలను పట్టించుకోలేదు. బేగంపేట విమానాశ్రయంలో హ్యాంగర్ నిర్మాణానికి స్థలం అందుబాటులో ఉన్నా దానికి ఎలాంటి నిధులు కేటాయించలేదు.
- ◆ ఓడరేవులకు కేటాయింపులు మొక్కుబడిగానే ఉన్నాయి. కేంద్రప్రభుత్వం రామయ్యపట్నంలో రెండో భారీ ఓడరేవు నిర్మాణానికి ముందుకొచ్చింది. అక్కడ భూసేకరణ, ఇతర అవసరాలకు నిధులు కావాల్సి ఉన్నా బడ్జెట్లో ఆ ప్రస్తావనే లేదు.

2012-13లో ఇలా ఖర్చు చేశారు

- ◆ గత బడ్జెట్లో రూ. 125 కోట్లను కేటాయించిన ప్రభుత్వం అందులో సగం నిధులను మాత్రమే విడుదల చేసింది.

కేటాయింపులు (రూ.కోట్లలో)	
2012-13	125.78
సవరించిన అంచనాలు	124.20
ఎంత ఖర్చు చేశారు	62
2013-14	180

దీంతో విమానాశ్రయాల అభివృద్ధి స్తంభించిపోయింది. ఈ ఏడాది కేటాయింపులను పెంచినా అవి చిత్తూరు నీటి సరఫరా పథకానికి వెళ్లనున్నాయి.

- ◆ 2012-13 ఆర్థిక సంవత్సరంలో తిరుపతి విమానాశ్రయం భూసేకరణ కోసం రూ. 15 కోట్లను పెట్టుబడులు, మౌలిక వసతుల శాఖ వెచ్చించింది. రాష్ట్ర వైమానిక సంస్థ నిర్వహణతో పాటు ఇతర సాధారణ కార్యకలాపాలకు నిధులను వినియోగించారు. పెండింగ్ ప్రాజెక్టులకు మోక్షం లభించలేదు.
- ◆ కొత్త పౌర విమానయాన విధానం సిద్ధమైనప్పటికీ ప్రభుత్వం నిధులు ఖర్చు చేయాల్సి వస్తుందేమోనని దానికి ఆమోద ముద్ర వేయలేదు. రాష్ట్రంలో చిన్న తరహా ఓడరేవుల అభివృద్ధి ప్రణాళిక రూపొందించిప్పటికీ కార్యచరణ చేపట్టలేదు. ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు భాగస్వామ్యంతో ఓడరేవుల నిర్మాణ ప్రతిపాదన ఉన్నా దాన్ని చేపట్టలేదు. □

ఉద్యోగుల జీతాలు రూ. 35 వేల కోట్లు

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పన్నులు, సుంకాల రూపంలో రాబట్టే మొత్తాల్లో అత్యధిక భాగం ఉద్యోగుల జీతాలు, పింఛన్లకే ఖర్చవుతోంది. కొత్త బడ్జెట్లో ఉద్యోగుల జీతాలకు రూ.34,997 కోట్లను పొందుపరిచారు. ఇది ప్రస్తుతం 2012-13 సవరణ బడ్జెట్ కంటే రూ.4,349 కోట్లు ఎక్కువ. ఇక విశ్రాంత ఉద్యోగుల పింఛన్ల కోసం రూ. 14, 209 కోట్లను కేటాయించారు. ఇది ఇప్పటికంటే రూ.2,729 కోట్లు ఎక్కువ. వేతనేతర (నాన్ శాలరీ) పద్దు కింద మరో రూ.3,434 కోట్లను చూపించారు. భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంక్ విశ్లేషణ ప్రకారం ఉద్యోగుల జీతాల ఖర్చులో మన రాష్ట్రం దేశంలో ద్వితీయ స్థానంలో ఉంది. మహారాష్ట్ర రూ.53 వేల కోట్లతో ప్రథమ స్థానంలో ఉంది. అన్ని రాష్ట్రాల బడ్జెట్లలోని 2013-13 జీతా కేటాయింపులను ఆర్బీఐ పరిగణనలోకి తీసుకొన్నప్పుడు ఈ స్థానాలు వెల్లడయ్యాయి.

ప్రత్యేకతలు లేని వ్యవసాయ ప్రణాళిక

‘వ్యవసాయోత్పత్తి చాలావరకూ సాగు విస్తీర్ణంపై ఆధారపడి ఉంటుంది. రాష్ట్రంలో కమతాల సగటు విస్తీర్ణం గణనీయంగా తగ్గిపోతుండటంతో నూతన సేద్యపు విధానాలు, లాభదాయక మార్కెటింగ్ పథకాలను అమలుచేయడం దుస్సాధ్యమవుతోంది. ఈ నేపథ్యంలోనే ప్రత్యేక వ్యవసాయ కార్యచరణ ప్రణాళికను రూపొందించాలనే ఆలోచన ఉత్పన్నమైంది’ అని వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి కన్నా లక్ష్మీనారాయణ వెల్లడించారు. శాసనసభలో ఆయన ప్రత్యేక వ్యవసాయ బడ్జెట్ పేరుతో 32 పేజీల ‘వ్యవసాయ కార్యచరణ ప్రణాళిక’ ప్రసంగ పాఠాన్ని చదివారు. రాష్ట్ర చరిత్రలో ఇలా వ్యవసాయ, అనుబంధ రంగాలకు ప్రత్యేక ప్రణాళికను చదవడం ఇదే తొలిసారి. ఆయా శాఖలకు నిధుల కేటాయింపుల గురించి అందులో ప్రస్తావించారు. ఆయన మాటల్లోనే ముఖ్యాంశాలు...

- ◆ చిన్న కమతాలతో పథకాలు, విధానాల అమలు దుస్సాధ్యమవుతోంది
- ◆ సమీకృత విధానాలతో అభివృద్ధి సాధన
- ◆ ఆహార శుద్ధి, మార్కెటింగ్ కు ప్రాధాన్యం
- ◆ వ్యవసాయ కార్యచరణ ప్రణాళికలో కన్నా వెల్లడి

- వచ్చే ఏడాది రైతులకు మొత్తం రూ. 59,818 కోట్ల రుణాలను ఇవ్వాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నాం. వీటితో కలిపితే మొత్తం వ్యవసాయ కార్యచరణ ప్రణాళిక కింద వచ్చే ఏడాది రూ. 98,940.54 కోట్లు ఖర్చుపెడతాం. ఇది ప్రస్తుత ఏడాదితో పోలిస్తే 24 శాతం అధికం.
- రాష్ట్రంలో కోటి 31 లక్షల కుటుంబాలు కాడి పట్టుకుని దుక్కిదున్నితేనే అందరి ఆకలి తీరుతోంది. ‘సానో భూమి: వర్షయత్ వర్షమానా’ అని యజుర్వేదంలో ఉంది. అంటే వ్యవసాయం చేతనే భూమి అన్ని సంపదలను మనకు ప్రసాదిస్తుంది. ఇందులో భాగంగానే 12వ పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలంలో అనుసరించాల్సిన వ్యూహాన్ని ఖరారు చేశాం. దీని ప్రకారం ఆహారశుద్ధిపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ, పరిశోధనలపై ప్రత్యేక దృష్టి, రైతులకు పరపతి సదుపాయం పెంచడం, రైతుల అభివృద్ధిని, మార్కెటింగ్ ను అనుసంధానం చేయడం వంటి అంశాలపై దృష్టి సారిస్తాం.
- పన్నెండో ప్రణాళికాంతానికి శ్రీ వరిసాగును ప్రస్తుతమున్న 2.80 లక్షల హెక్టార్ల నుంచి 10 లక్షల హెక్టార్లకు, ఆయిల్ ఫాంసు 4.20 లక్షల హెక్టార్లకు పెంచుతాం.
- బిందు, తుంపర్ల సేద్యం విస్తీర్ణాన్ని ఇప్పుడున్న 8 లక్షల హెక్టార్ల నుంచి 20 లక్షలకు పెంచుతాం.
- జీవ ఇంధన తోటల పెంపకాన్ని లక్ష ఎకరాలకు పెంచుతాం.

- గ్రామాల్లో వ్యవసాయ యంత్రాల సేవా కేంద్రాల సంఖ్యను వెయ్యి చేస్తాం.
- ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తిని ఇప్పుడున్న కోటి 84 లక్షల టన్నుల నుంచి 3 కోట్ల టన్నులకు పెంచుతాం.
- ఈ ఏడాది కరవువల్ల ఆహార ధాన్యాల దిగుబడి కోటి 78 లక్షల టన్నులకు పడిపోయింది.
- ఆహార ఉత్పత్తులకు అదనపు విలువను జోడిస్తే రైతులకు మేలు జరుగుతుందనే ఉద్దేశంతో ఆహారశుద్ధి పరిశ్రమను ప్రోత్సహించాలని నిర్ణయించాం. ఇందుకోసం రూ. 120 కోట్లు కేటాయిస్తాం. ఆయిల్ ఫాం, తవుడు నూనె మిల్లులు, సుగంధ ద్రవ్యాల మిల్లులను ఏర్పాటు చేయిస్తాం.
- వచ్చే ఏడాది చెరకు రైతుల అభివృద్ధికి చక్కెర రంగానికి రూ. 52.05 కోట్లు కేటాయిస్తాం.
- ఉచిత విద్యుత్తు కోసం రూ. 3621.99 కోట్లు రాయితీ ఇస్తున్నాం.
- ప్రకృతి వైపరీత్యాలు వాటిల్లితే రైతులకు తక్షణ సాయంగా ఇచ్చేందుకు రూ. 589.04 కోట్లతో ‘ప్రకృతి వైపరీత్యాల సహాయనిధి’ ఏర్పాటు చేస్తాం.
- శీతల గిడ్డంగులు, కాయలను మాగపెట్టే కేంద్రాలు వంటి వాటి కోసం మార్కెటింగ్ శాఖలో ఐదు ప్రత్యేక పథకాలను ప్రారంభిస్తాం.
- వచ్చే ఏడాది మల్బరీ, పట్టు రైతులను ప్రోత్సహించేందుకు పలు పథకాలను ప్రారంభిస్తాం. ఈ శాఖకు రూ. 199.60 కోట్లు కేటాయిస్తున్నాం.
- సహకార శాఖకు రూ. 197.40 కోట్లు ఇస్తున్నాం. □

ఈ బడ్జెట్లో పురపాలకం

- పురపాలకశాఖకు గత ఏడాదితో పోలిస్తే రూ.250.98 కోట్లు అదనంగా ఇచ్చారు. అయితే, మొత్తం కేటాయింపుల్లో రూ.2.157 కోట్లు రుణాలే. ఈ ఏడాది జేఎన్ఎన్యూఆర్ఎం పథకం కింద కేంద్రం నుంచి రూ.1.855 కోట్లు వస్తాయన్న ఆశతో రాష్ట్రప్రభుత్వం ఉంది. రుణాలు, జేఎన్ఎన్యూఆర్ఎం కింద అంచనా వేస్తున్న నిధులను మినహాయిస్తే, పురపాలకశాఖకు అసలు కేటాయింపులు రూ.1,125 కోట్లు మాత్రమే.
- కొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన 50 వరకు మున్సిపాలిటీల్లో మౌలిక

కేటాయింపులు (రూ.కోట్లలో)	
2012-13	4876.44
సవరించిన అంచనాలు	4076.44
ఎంత ఖర్చు చేశారు	1446.84
2013-14	5137.42

వసతుల కల్పనకు కేవలం రూ.10 కోట్లు కేటాయించారు. ఈ మొత్తాన్ని అన్ని మున్సిపాలిటీలకు పంచితే ఒక్కోదానికి రూ.20 లక్షలు కూడా రావు. ఈ మొత్తంతో మౌలిక సదుపాయాల కల్పన ఏ మరకకు సాధ్యమన్నది సందేహం. మరోవైపు తాగునీటి సమస్య వేధిస్తోంటే.... తాగునీటి పథకాలకు, పారిశుద్ధ్యానికి రూ.66.88 కోట్లు విదిల్చారు.

- పట్టణాల్లోని మున్సిపల్ పాఠశాలల్లో మౌలికసదుపాయాలకు రూ.2.5 కోట్లు ప్రజలకు ఆహ్లాదాన్ని పంచే పాఠశాల అభివృద్ధికి రూ.50 లక్షలు కేటాయించారు. రాజీవ్ ఆవాస యోజన కింద మురికివాడల అభివృద్ధి, గృహనిర్మాణానికి ఇచ్చిన రూ.50 కోట్లతో ఒక్క మురికివాడ అభివృద్ధి కూడా కష్టమే. ఎంఎంటీఎస్ రెండోదశకు రూ.25 కోట్లు, హైదరాబాద్ మెట్రోరైలు ప్రాజెక్టుకు రూ.500 కోట్లు ఇచ్చారు. పట్టణ మహిళా స్వయం సహాయక బృందాలకు వడ్డీలేని రుణాల కింద రూ.150 కోట్లు కేటాయించారు. □

గతుకుల పయనమే

ఈ బడ్జెట్లో...

- 2013-14 బడ్జెట్లో రోడ్లు, భవనాల శాఖకు రూ. 8 వేల కోట్లను కేటాయించాలని అధికారులు ఆర్థిక శాఖను కోరారు. కాని 4437 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. గతానికంటే 204 కోట్లు మాత్రమే పెంచారు.
- 17 వేల కిలోమీటర్ల రోడ్ల మరమ్మతులకు ప్రత్యేకంగా రూ. 1,500 కోట్లను కేటాయించాలని అధికారులు కోరారు. దీనికి రూ. 800 కోట్లకు మించి కేటాయించలేదు.

కేటాయింపులు (రూ.కోట్లలో)	
2012-13	4,437
సవరించిన అంచనాలు	4,233
ఎంత ఖర్చు చేశారు	2,987
2013-14	4,731

- రాష్ట్రంలో 800 వరకు ముఖ్యమైన రోడ్లు వంతెనలు శిథిలావస్థలో ఉన్నాయి. కాని బడ్జెట్లో వంతెనల కోసం ప్రత్యేకంగా నిధులు కేటాయించలేదు.
- రాష్ట్రంలో రైల్వే ఓవర్ బ్రిడ్జిల నిర్మాణం కోసం అయ్యే మొత్తంలో 50 శాతం భరించడానికి రైల్వే శాఖ సిద్ధంగా ఉంది. దీనికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున భారీగా నిధులను కేటాయించలేదు.

2012-13లో ఇలా ఖర్చు చేశారు...

- 5 వేల కి.మీ.ల పైబడి రహదారులు నిర్మించారు. మరో 3 వేల కి.మీ.ల రోడ్లకు మరమ్మతులు చేశారు. 12 వంతెనలు పూర్తయ్యాయి. మరో 12 నిర్మాణంలో ఉన్నాయి.
- ప్రపంచ బ్యాంకు రుణం కింద రూ. 3 వేల కోట్లతో చేపట్టిన రహదారుల నిర్మాణ ప్రాజెక్టు నత్తనడకన నడుస్తోంది. □

బాబ్లీ పరిష్కారానికి రాజకీయ చిత్తశుద్ధి మార్గం

- పి. భాస్కరరావు

బచావత్ ట్రిబ్యూనల్ తీర్పులో పేర్కొన్నట్లు 60 టి.ఎం.సిల గోదావరి జలాలనే వాడుకోవాలని, ఆ పరిధిలోనే బాబ్లీ ప్రాజెక్టుని అనుమతిస్తున్నామని ఫిబ్రవరి 28, 2013న బాబ్లీ ప్రాజెక్టుపై సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తుదితీర్పుని విన్నాక, మహారాష్ట్ర, ఆంధ్రప్రదేశ్ మధ్య చిచ్చుపెట్టి రాజకీయ లబ్ధి పొందటానికి మన రాష్ట్రంలోని రాజకీయ పార్టీలు ప్రయత్నిస్తున్నాయేమోనన్న అనుమానం ప్రజలలో కలుగుతోంది. బాబ్లీ కోసం పెద్దయుద్ధమే చేశామని చెప్పుకుని ఓట్లు దండుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తున్న పార్టీలకు దీంతో కొంత దిక్కుతోచని పరిస్థితి ఏర్పడింది. నిజానికి ప్రజలకు వాస్తవాలు చెప్పి జాతీయస్ఫూర్తితో, రాజ్యాంగబద్ధంగా అన్ని ప్రాంతాల ప్రయోజనాలనూ పరిరక్షించే నాయకత్వ శక్తి ఉంటే అసలు బాబ్లీ సమస్య ఎప్పుడో పరిష్కారమైపోయి ఉండేది. నదీజలాల పంపిణీ వివాదాలపై తమ పార్టీ నేతలు జలగం వెంగళరావు, ఎన్.టి రామారావు హయాంలో ఏదోక స్థాయిలో కనబర్చిన రాజకీయ సంకల్పం నుంచైనా ఈవేళ రాష్ట్రంలోని అధికార పార్టీ, ప్రతిపక్ష పార్టీ నేర్చుకోవాల్సి ఉంది.

1969లో బచావత్ ట్రిబ్యూనల్ ఏర్పాటు చేశాక గోదావరి నదిజలాల వినియోగానికి రాజకీయ సంప్రదింపుల ద్వారానే ప్రయత్నం మొదలైంది. 1975లో అప్పటి ఆంధ్రప్రదేశ్

ముఖ్యమంత్రి జలగం వెంగళరావు చొరవతో ఆంధ్రప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర, మధ్యప్రదేశ్, కర్ణాటక, ఒరిస్సా రాష్ట్రాల మధ్య జలాల పంపిణీపై అవగాహన కుదిరింది. రాష్ట్రాల మధ్య కుదిరిన బహుళపక్ష ఒప్పందాల ఆధారంగానే 1980, జూలై 7న జలవివాదాల ట్రిబ్యూనల్ బచావత్ అవార్డుని ప్రకటించింది. అలాగే 1995 ప్రాంతంలో ఎన్.టి రామారావు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న సమయంలో తుంగభద్ర నదీజలాల పంపిణీ విషయంలో కర్ణాటకకు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కు వివాదం ఏర్పడింది. మన రాష్ట్రానికి నీళ్లు వదిలేదిలేదని అప్పటి కర్ణాటక ముఖ్యమంత్రి దేవేగౌడ తెగేసి చెప్పారు. ఇరు ప్రాంతాల ప్రజల మధ్య ఘర్షణ వాతావరణం ముదరటం మొదలైంది. తుంగభద్ర ద్యాం వద్దకు వెళ్లి పెద్దఎత్తున ప్రతిఘటన కార్యక్రమం చేద్దామని వచ్చిన ప్రతిపాదనను అప్పటి ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి ఎన్.టి రామారావు తోసిపుచ్చారు. రెండు రాష్ట్రాలూ భారత్ లో అంతర్భాగమే, పైగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అనేకమంది కన్నడిగులు, కర్ణాటకలో పలువురు తెలుగువారు ఉన్నారు. సామరస్యంగానే పరిష్కరించుకుందాం అని ఎన్టీఆర్ స్పష్టంచేశారు. అప్పటి రెవిన్యూమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడిని పిలిచి, తుంగభద్ర వివాదాన్ని సామరస్యంగా పరిష్కరించుకుందాం, నీటి సమస్య

ఉంటే రెండు రాష్ట్రాలూ సమానంగా భరిద్దాం అని దేవేగొడకు తన మాటగా చెప్పాలని ఎన్టీఆర్ కోరారు. అలా ఆ సమస్య హుందాగా, రెండు ప్రాంతాల మధ్య సుహృద్భావ వాతావరణాన్ని పెంపొందించేలా పరిష్కారమైంది.

అలాగే భారత్- పాకిస్థాన్, అలాగే భారత్- బంగ్లాదేశ్ ల మధ్య జలవివాదాలు గత 65 సంవత్సరాలుగా ఉన్నాయి. తమ దేశాల ప్రయోజనాలను పరిరక్షించుకునేలా ఆ వివాదాల్ని వివిధ ఆచరణాత్మక మార్గాలలో- ప్రపంచవ్యాప్తంగా వివిధ దేశాల మధ్య నదీవివాదాల పరిష్కారాలను ఆదర్శంగా తీసుకునో, సాంకేతిక నిపుణుల ద్వారా సంప్రదించులు జరిపో, రాజకీయ పరిష్కారం కోసం చర్చలు జరిపో, అవేవీ సాధ్యం కాకపోతే మధ్యవర్తుల ద్వారానో- భారత్, బంగ్లా, పాక్ లు పరిష్కరించుకుంటున్నాయి. మరి మనదేశంలోని రెండు రాష్ట్రాలలో మహారాష్ట్ర, ఆంధ్రప్రదేశ్ లతోపాటు కేంద్రంలో కూడా ఒకే పార్టీ అధికారంలో ఉంది కాబట్టి రాజకీయ అవగాహనకు రావటం పెద్దసమస్య కాదు.

చర్చల ద్వారా పరిష్కారమయ్యే సమస్యను పెంచి పోషించింది రాజకీయ పార్టీలే. రెండు ప్రాంతాల మధ్య యుద్ధంలాగా పరిస్థితులను మార్చింది రాజకీయ పార్టీలే. రాజకీయ పరిష్కారానికి చిన్న ప్రయత్నం కూడా చేయకుండా, వీలున్నంత మేర ప్రజల మధ్య చిచ్చుపెట్టాయి. ప్రభుత్వాలు వివాదాన్ని రాజ్యాంగ సంస్థల పరిధిలోకి నెట్టి తమ రాజకీయ బాధ్యతల్ని విస్మరించటం జరిగింది. పరిష్కారానికి కాకుండా ఉభయప్రాంతాల్లో ప్రజల్ని రెచ్చగొట్టి రాజకీయ లబ్ధి కోసం ప్రయత్నిస్తుండటం వల్లనే బాట్లీ సమస్య ఎడతెగకుండా సాగుతోంది.

బాట్లీ ప్రాజెక్టుపై, పెరుగుతున్న జలవివాదాలపై ఈ దిగువ పరిష్కారాల కోసం రాజకీయ వ్యవస్థ చిత్తశుద్ధితో ప్రయత్నించాలి...

1. మహారాష్ట్రలో గోదావరి నదిపై నిర్మించిన ప్రాజెక్టులు, వాటి నీటినిల్వల శక్తిపరిశీలన కోసం కేంద్రప్రభుత్వ నిపుణుల ఆధ్వర్యంలో రెండు రాష్ట్రాల ప్రతినిధులతో కూడిన బృందం పరిశీలనకు ఒక కమిటీ వేసి తద్వారా వాస్తవాలను ఉభయ రాష్ట్రాల ప్రజలకు తెలియచేయాలి.
2. సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తుదితీర్పుపై అప్పీలు ద్వారా రాష్ట్రానికి మేలుజరుగుతుందని మన రాష్ట్ర నిపుణుల కమిటీ భావిస్తే అప్పీలుకు వెళ్లాలి.
3. సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ప్రకారం సి.డబ్ల్యు.సి ఆధ్వర్యంలో పర్యవేక్షక కమిటీ ద్వారా మహారాష్ట్ర అక్రమంగా నీటిని పొందకుండా ఏర్పాట్లు చేయాలి.
4. జాతీయ పార్టీలు దేశ సమగ్రత, సమైక్యత, అన్ని ప్రాంతాల

ప్రయోజనాలు, అభివృద్ధి దృష్టిలో పెట్టుకుని బాధ్యతగా సమస్యల పరిష్కారానికి ప్రయత్నం చేయటం లేదు. స్వార్థ రాజకీయంతో జాతీయపార్టీలు ప్రాంతీయ పార్టీలుగా దిగజారుతున్నాయి. కనుక జాతీయ పార్టీలు బాధ్యతగా వ్యవహరించాల్సిన సమయం ఆసన్నమైంది.

5. దేశం అభివృద్ధి పథంలో నడుస్తున్నప్పుడు వ్యవసాయ, తాగునీటి అవసరాలు పెరుగుతుంటాయి. అలాగే అనేకమైన వాతావరణ మార్పులతో వర్షాలు సరిగా సరైన సమయంలో కురకవపోవటం, కురిసిన వర్షాలను సరిగా వినియోగించుకోవటానికి కావలసిన చెక్ డ్యాంలు, చెరువులు, కుంటలు సరిగా నిర్వహించకపోవటం, ఎక్కువగా వర్షాలు కురిసినప్పుడు సముద్రపు పాలు కావటం చూస్తున్నాం. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నీటిని సరిగా వినియోగించుకునే స్థితి లేకపోవటం వల్ల రాబోయేరోజుల్లో రాష్ట్రాల మధ్య, ప్రాంతాల మధ్య, జిల్లాల మధ్య, గ్రామాల మధ్య, రైతుల మధ్య, వ్యవసాయానికి, తాగునీటి కోసం యుద్ధాలు చేసుకునే పరిస్థితి కలుగుతున్నది. దేశవ్యాప్తంగా నదీజలాల సమస్యలను జాతీయ దృక్పథంతో పరిష్కరించాలి. ఈ నేపథ్యంలో జాతీయ, ప్రాంతీయ పార్టీలు జలవనరులను సక్రమంగా వినియోగించుకోవటం కోసం అంతర్ రాష్ట్ర జలవివాదాల అంశాన్ని కేంద్రప్రభుత్వ పరిధిలో ఉండే విధంగా రాజ్యాంగం ఏడో షెడ్యూల్ మొదటి జాబితాలో చేర్చే విధంగా ఆలోచించాల్సిన సమయం ఆసన్నమైంది.

6. కేంద్రప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం ద్వారా దేశవ్యాప్తంగా ఏటా సుమారు రూ. 45,000 కోట్లు వివిధ రాష్ట్రాలలో ఖర్చు పెడుతున్నారు. మన రాష్ట్రంలో కూడా ప్రతి సంవత్సరం రూ. 5,000 కోట్లకు పైగా ఖర్చు చేస్తున్నారు. కానీ పెట్టిన ఖర్చు ద్వారా లాభదాయకమైన చెక్ డ్యాంలు, కుంటలు, చెరువులు వంటివి పెంపొందించి, ప్రతి నీటి చుక్కనూ వృధా కాకుండా నిల్వచేసుకునే విధంగా, భూగర్భ జలాలు పెరిగే విధంగా ఏర్పాట్లు చేయకుండా తాత్కాలిక ప్రాతిపదికన పనులు కల్పించి వేలకోట్లు వృధాగా వెదజల్లు తున్నారు. ఈరోజు చాలా గ్రామాలలో కనీసం మంచినీరు కూడా అందుబాటులో లేకుండా ఉన్న పరిస్థితి. ప్రభుత్వం తన పథకాలను ప్రజలకు తాత్కాలిక తాయిలాలుగా ఉపయోగించకుండా, వ్యవసాయానికి ప్రయోజనకరమైన రీతిలో అమలుచేసి, పక్కరాష్ట్రాల నుంచి వచ్చే నీటి కోసం తెలుగువారు అర్రులుజూస్తూ ఎదురుచూడాల్సిన దుస్థితి లేకుండా చేయాలి. ♦

ఇంకా ఆసీలు సొంక్లభాన్ని గుర్తించలేకపోతున్నాం

అందరూ ఈసడించుకునే ఈగను హీరోగా పెట్టి పెద్ద హిట్ను సాధించారు సార్ అని 'ఈగ' చిత్ర దర్శకుడు రాజమౌళిని పలువురు ప్రశంసించారు, చాలా ఏళ్ల తర్వాత తెలుగు సినిమాకు ఆ చిత్రం జాతీయ స్థాయి పురస్కారాల్ని కూడా సాధించిపెట్టింది. అవజయం అనాథ గానీ, విజయానికి బోలెడుమంది వారసులుంటారు కాబట్టి, ఈగ తరహాలో దోమ పేరుతో సినిమా తీసి ఎందుకు విజయం సాధించకూడదు అని కొందరైనా ఆలోచిస్తుండవచ్చేమోగానీ, ఈగల్ని దోమల్ని ఈసడించుకోకుండా, నిర్మూలించకుండా పెంపొందించాలనే భావన మాత్రం ఎవరిలో కలగటం లేదు. అంత పాపం ఈగలు, దోమలు ఏం చేశాయి అని కాస్త లోతుగా ఆలోచిస్తే, వాస్తవానికి వాటంతటవి చేసే తప్పేదీ ఉన్నట్లు కనిపించదు. మలేరియానో, ఫైలేరియానో, డయేరియానో దోమలు లేదా ఈగలు వాటంతటవి కలిగించవు. ఆ రోగాలను కలిగించే పరాన్నజీవులకు, క్రిములకు అవి కేవలం వాహకాలుగా పనిచేస్తాయి. మలేరియా తదితర విషజ్వరాలకు కారణమైన పరాన్నజీవులు, క్రిములు ఏమిటో చెప్పమంటే మనలో చాలామందిమి చెప్పలేం. వాటికి వాహకాలుగా పనిచేస్తున్న దోమలే మలేరియా కారణమని చెప్పేస్తాం. అందుకే విషజ్వరాలు రాకుండా నివారించాలంటే దోమల్ని నిర్మూలించటమే మార్గమని పెద్దఎత్తున కార్యక్రమాల్ని చేపడుతుంటాం. పాపం ఈగలు, దోమలు మనలా మాట్లాడలేవుగానీ, 'రోగకారకమైన పరాన్నజీవుల్ని, క్రిముల్ని నిర్మూలించే శక్తి లేనప్పుడు వాటిని వ్యాపింపచేస్తున్న వాహకాల్ని నిరోధించటమే పరిష్కారం అని మీరు అనుసరిస్తున్న సూత్రాన్ని అన్నిటికీ వర్తింపచేస్తున్నారా' అని అవి గనక మనల్ని నిలదీస్తే, మనం తడబడక తప్పదేమో. మీడియానే ఇక్కడ మంచి ఉదాహరణ.

ప్రపంచంలో చెడు ఉంటే, మీడియాలోనూ చెడు కనిపిస్తుంది. సమాజంలో ఉన్న వాటినే మీడియా కూడా చెలామణి చేస్తుంది. మీడియాకు సొంత బాధ్యతలుండవు. కేవలం ఒక వాహకంగా వ్యవహరిస్తూ ప్రజలను ఏదోకరూపంలో ఆకట్టుకోవటమే మీడియా లక్ష్యం అని చాలామంది మీడియా ప్రముఖులు ఈమధ్య తరచూ చెబుతున్నారు. ప్రజలకు మేలుచేసే భావాలను ప్రభావవంతంగా తయారుచేసి అమ్మాలిని మీడియా, ప్రజలలో

భావోద్వేగాలను రెచ్చగొట్టి తేలిగ్గా వారిని వశపరుచుకునే అంశాలనే అమ్ముతూ తనదేం బాధ్యత లేదన్నట్లు వ్యవహరిస్తోంది. పోటీ పెరగటంతో, మంచికన్నా చెడుకు ఎక్కువగా వాహకంగా మారుతోంది. మంచిని ప్రోత్సహిస్తూ, చెడును ప్రక్షాళన చేసే బాధ్యత తీసుకోకుండా, ప్రజలకు పనికిరాని భావాలు చెలామణి చేస్తుంటే, ప్రజలకు హానిచేసే భావజాలాన్ని, వ్యక్తులను, ధోరణుల్ని భుజాన వేసుకుని మళ్ళపెడుతూ నైతికత, హేతుబద్ధత, దూరదృష్టి, పరిణతిగల భావాల్ని తొక్కేస్తుంటే ఆ వాహకాన్ని ప్రక్షాళన చేయనక్కర్లేదా? పైకి స్పష్టంగా కనిపించే చెడును మీడియా ప్రచారం చేయకపోవచ్చు, కానీ వివక్షను, పెత్తందారీ ధోరణిని, దోపిడీని, అవినీతిని, అణచివేతను పెంచే దుర్మార్గపు, అప్రజాస్వామిక భావజాలాన్ని మీడియా ఈవేళ కనిపించకుండా పెంచిపోషిస్తుందనేది తిరుగులేని సత్యం. ఎంతో ఆలోచనాస్థాయి, సదాశయాలు, విద్వత్తు, అనుభవం, ఉదాత్త భావాలు కలిగిన పెద్దలు మీడియాలో ఎందరో ఉన్నారు. వారు కూడా మీడియాలో పెరుగుతున్న అవాంఛనీయ ధోరణుల పట్ల మౌనప్రేక్షకుల్లా మారిపోయి రాజీపడిపోతున్నారు. కొత్తగా ఈ రంగంలోకి వస్తున్నవారికి కనీస ప్రమాణాలు లోపిస్తున్నా, పరిస్థితిని మెరుగుపరిచేందుకు వారు ప్రయత్నించటంలేదు.

మార్చి, 2013లో కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి నేతృత్వంలోని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టిన అవిశ్వాస తీర్మానంపై మీడియా స్పందన ఇందుకు కీలక ఉదాహరణ. దీని మీద లోతైన చర్చ చేసి వ్యవస్థకు ఒక క్రియాశీల దిశానిర్దేశం చేసే అవకాశాన్ని మీడియా వినియోగించుకోలేదు.

2011, డిసెంబర్ లో ఇదే తరహాలో ప్రతిపక్షం తెలుగుదేశం పార్టీ అవిశ్వాస తీర్మానం ప్రవేశపెట్టినప్పుడు లోక్ సత్తా పార్టీ జాతీయ అధ్యక్షుడు, కూకట్ పల్లి ఎమ్మెల్యే డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ తటస్థ వైఖరిని అవలంబించారు. దానిపై అనేక విమర్శలు వెల్లువెత్తాయి. అయితే అటు పాలకపక్షం, ఇటు ప్రధాన ప్రతిపక్షం అర్థసత్యాలనే చెబుతున్నాయని, ఇలాంటి పరిస్థితులలో దొందూ దొందూగానే వ్యవహరిస్తున్నందున లోక్ సత్తా తటస్థవైఖరిని తీసుకుందని జేపీ ప్రకటించారు.

అలాగే సభలో ప్రభుత్వ విధానాలపై చర్చ చేసేందుకు అవకాశంగా భావించటం వల్లే 2013, మార్చిలో టీఆర్ఎస్, వైకాపా ప్రవేశపెట్టిన అవిశ్వాస తీర్మానానికి కూడా లోక్ సత్తా మద్దతిస్తోందని జేపీ ప్రకటించారు.

ఇక తాజా అవిశ్వాసం సందర్భాన్ని ఇంకా లోతుగా పరిశీలిస్తే- ఒక పక్క కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం దిగిపోవాలంటూనే మరోపక్క అవిశ్వాస తీర్మానంపై ప్రతిపక్షం తెలుగుదేశం తటస్థవైఖరి తీసుకుని అందుకు విప్ జారీ చేయటం, అధికార పక్షం, ప్రతిపక్షం కుమ్మక్కయినట్లు వ్యవహరిస్తూ అసెంబ్లీలో చర్చలకన్నా సమావేశాల్ని స్తంభింపచేయటమే మార్గంగా ఎంచుకోవటం వల్ల ఫలితం లేదని, అసలు సంక్షోభం రాజకీయాలలో, పాలనలో, ఎన్నికల వ్యవస్థలో ఉందని స్పష్టంగా అర్థమవుతోంది. ఈవేళ కాంగ్రెస్ పార్టీ దిగిపోయి ఇంకో పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చినా, మళ్లీ ప్రతిపక్ష పార్టీలు రోడ్లెక్కి అధికారం కోసం ఆందోళనలు ప్రారంభిస్తాయి. ఆటగాళ్లు మారుతుంటారు తప్ప జనజీవితాలు మారవు. మళ్లీ రెండేళ్లలో, 2016లోనో, 2017లోనో మధ్యంతర ఎన్నికలు వచ్చినా ఆశ్చర్యపోనక్కర్లేదు. చట్టసభలు మరింత అరాచకంగా, రాజకీయాల పట్ల ప్రజలలో జుగుప్సపెరిగేలా తయారై సంక్షోభం తీవ్రతరమవుతుంది. రాజకీయాలలో, పాలనా వ్యవస్థలో సమూల వ్యవస్థీకృత ప్రక్షాళనలు తప్ప వేరే విధంగా ప్రస్తుత సంక్షోభాన్ని పరిష్కరించటం సాధ్యం కాదు. ఈ వాస్తవాల్ని అవిశ్వాస చర్చ సమయంలో జయప్రకాష్ నారాయణ్ ఒక్కరే విస్పష్టంగా ప్రస్తావించారు. ముఖ్యమంత్రి తన స్థాయిని మరిచి దిగజారుడు వ్యాఖ్యల్ని చేసినా, జేపీ సంయమనం కోల్పోకుండా, గాలిమరలా కాకుండా ఒక దిక్సూచిలా తన ప్రసంగాన్ని కొనసాగించారు. అసలు సంక్షోభం నుంచి రాష్ట్రం గట్టెక్కటానికి విద్య, స్థానిక సాధికారత, బలమైన అవినీతి నిరోధక వ్యవస్థ, హక్కుగా పౌరసేవలు, విద్యుత్, లాభసాటి వ్యవసాయం తదితర పరిష్కారాలను జేపీ అందించారు. శాసనసభ గౌరవాన్ని పెంచేలా చరిత్రాత్మక ప్రసంగం చేసిన ఇలాంటి నాయకుణ్ణి ఎన్నుకున్నందుకు కూకట్ పల్లి అసెంబ్లీ నియోజకవర్గ ప్రజలను ఖచ్చితంగా అభినందించాల్సిందే. ఇలాంటి ప్రసంగాన్ని ఏ అమెరికాలోనో, బ్రిటన్ లోనో చేసి ఉంటే, జేపీ దేశాధ్యక్షుడో, ప్రధానమంత్రి అయ్యుండేవారంటే అతిశయోక్తి కాదు.

ఈ అంశాలను ఎక్కడా మీడియా విశ్లేషించే ప్రయత్నం చేయలేదు. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఏ సాంప్రదాయ పార్టీ గెలిచినా

రాజకీయాలలో, చట్టసభల్లో, పాలనలో సంక్షోభం ఇంకా ముదిరి వరస ఎన్నికలు వస్తూనే ఉంటాయికాబట్టి, ఎవరు గెలుస్తారు, ఎవరికెన్ని సీట్లు అని చర్చించటం వల్ల ప్రయోజనమేముంది? అలాకాకుండా, ఎలాంటి మార్పుల్ని మనం ఇప్పుడు తెచ్చుకోవాలి, అందుకు ఏ పార్టీ, ఏ నేత సమర్థులు అనే చర్చను లేవనెత్తటం మీడియా స్థాయిని పెంచుతుంది. మీడియాలో ప్రచారం లేకుండా సాంప్రదాయ రాజకీయ పార్టీలు అడుగుకూడా ముందుకు వేయలేవు. సరైన అంశాల్నే మీడియా ఆకర్షణీయంగా ప్రచారంలోకి తీసుకొస్తే, విధిలేని పరిస్థితులలో ఆ పార్టీలు కూడా సరైన దిశలోకి తిరుగుతాయి. విద్యుత్ సంక్షోభం గురించి లోక్ సత్తా తొలినుంచీ హెచ్చరిస్తూ థర్మల్ ప్లాంట్ల ఏర్పాటుకు అనుసరించాల్సి విధానాలు సహా వివిధ పరిష్కారాలపై ప్రజలను చైతన్యంచేస్తూ వచ్చింది. 2009లో శాసనసభ్యునిగా ప్రమాణం చేశాక దాదాపు ప్రతి అసెంబ్లీ సమావేశంలోనూ జేపీ ఈ సంక్షోభంపై ప్రభుత్వాన్ని మేలుకొలిపే ప్రయత్నం చేస్తూ వచ్చారు. అప్పుడు మీడియా అయినా అండగా నిలిచివుంటే, ప్రజలలో చైతన్యం, ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి పెరిగి ఈవేళ విద్యుత్ కోతలు, విద్యుత్ ఛార్జీల పెంపు ఏకకాలంలో ఇంత భయంకరంగా జనం నెత్తిన వచ్చిపడేవి కావు.

రెండో ప్రపంచయుద్ధకాలంలో ఓ కవి ఇలా రాశారు- “ముందుగా నాజీలు యూదుల కోసం వచ్చారు. నేను యూదుణ్ణి కాదు, అందుకని పట్టించుకోలేదు. ఆ తరవాత నల్లవాళ్ల కోసం వచ్చారు. నేను నల్లవాణ్ణి కాదు, అందుకని పట్టించుకోలేదు. ఆ తరవాత ట్రేడ్ యూనియన్స్టుల కోసం వచ్చారు. నేను ట్రేడ్ యూనియన్లలో లేను, అందుకని పట్టించుకోలేదు. చివరికి నాకోసం వచ్చారు. చుట్టూ చూస్తే నన్ను రక్షించటానికి ఎవరూ మిగలలేదు”.

మీడియాది ఫోన్స్ మేన్, గుమాస్తా ఉద్యోగం కాదు. చెడును తుంచటం, మంచిని పెంచటం తన బాధ్యత కాదు అని మీడియా ఇంకా అనుకుంటే, సంక్షోభం అనూహ్యస్థాయికి పెరిగిపోయి అందరం భారీ మూల్యం చెల్లించుకోవాల్సి ఉంటుంది. ఇప్పటికైనా మీడియా తాత్కాలిక ధోరణుల్ని అధిగమించి రాష్ట్రంలో, దేశంలో నెలకొన్న రాజకీయ, పాలనా వ్యవస్థల ప్రక్షాళనపై దృష్టి కేంద్రీకరించాలని, ఆ లక్ష్యసాకారానికి ప్రజలను పెద్దపెత్తున సన్నద్ధం చేయాలని వినప్రంగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. □

-21వ శతాబ్దపు భారతీయుడు

పాలనా సంస్కరణలపై రాష్ట్రాల ధోరణిని ఎండగట్టిన జేపీ

తమ అధికారాలను హరిస్తాయని, తమ ఆత్మగౌరవాన్ని దెబ్బతీస్తాయని అవాస్తవ వాదనలు లేవనెత్తి రాష్ట్రాలు పోలీసు సంస్కరణల్ని వ్యతిరేకించటాన్ని లోక్ సత్తా పార్టీ జాతీయ అధ్యక్షుడు డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ తీవ్రంగా గర్వించారు.

ఏఆర్ సీ (రెండవ పరిపాలనా సంస్కరణల సంఘం) సిఫార్సులపై చర్చించేందుకు ఏప్రిల్ 15న న్యూఢిల్లీలో కేంద్ర షోంమంత్రి సుశీల్ కుమార్ షిండే ఏర్పాటుచేసిన సమావేశంలో పోలీసు సంస్కరణలపై రాష్ట్రాలు వ్యక్తంచేసిన అభ్యంతరాలపై జేపీ ఏప్రిల్ 16న స్పందిస్తూ... ఘెడరల్ వ్యవస్థలో తమ హక్కుల కోసం పోట్లాడే రాష్ట్రాలు విచిత్రంగా పౌరులకుండే నిష్పాక్షిక, న్యాయమైన, ప్రభావశీల చట్టబద్ధ పాలనాహక్కును మాత్రం తిరస్కరిస్తున్నాయని ధ్వజమెత్తారు.

గత రెండు దశాబ్దాలుగా చోటుచేసుకున్న అనేక పరిణామాల వల్ల రాష్ట్రాలు బలపడటం వంటి సానుకూల పరిణామాలు చోటుచేసుకున్నాయని జేపీ అన్నారు. “రాష్ట్రాలలో రాష్ట్రపతి పాలన విధించటంలో కేంద్రప్రభుత్వ అధికారాల పరిధిని ప్రశ్నిస్తూ భమ్మయే కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన చరిత్రాత్మక తీర్పు, పదవ ప్రణాళికా సంఘం నుంచి రాష్ట్రాలకు హేతుబద్ధంగా, పార్టీలకతీతంగా నిధుల్ని పంపిణీ చేయటం, కేంద్రంలో సంకీర్ణ ప్రభుత్వాల శకం ప్రారంభం కావటం, లైసెన్స్-పర్మిట్ వ్యవస్థ కుప్పకూలటం, కేంద్రప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు ఆర్థికాభివృద్ధి కేంద్రాల స్థాయిని కోల్పోవటం వంటి కీలక పరిణామాల వల్ల రాష్ట్రాలు బలమైన శక్తులుగా రూపుదిద్దుకున్నాయన్నారు.

“ఏకరూప భారతదేశాన్ని, కేంద్రీకృత పాలనను తీవ్రంగా వ్యతిరేకించే పార్టీగా లోక్ సత్తా ఆ క్రమంలో రాష్ట్రాలు బలోపేతం కావటాన్ని ఎప్పుడూ ఆహ్వానిస్తుంది. అదేసమయంలో రాష్ట్రాలు సంపన్నగుంపుల పెత్తందారీ శక్తులుగా వ్యవహరించటాన్ని కూడా నిర్వృద్ధంగా వ్యతిరేకిస్తుంది” అని జేపీ స్పష్టంచేశారు.

పోలీసు, న్యాయ సంస్కరణలు, గ్రామ స్థాయి నుంచి జాతీయస్థాయి వరకూ బలమైన అవినీతి నిరోధక వ్యవస్థల ఏర్పాటు, స్థానిక ప్రభుత్వాలకు నిధుల్ని, అధికారాల్ని పంపిణీ చేయటం, పౌరులకు ఒక హక్కుగా ప్రభుత్వ సేవల్ని

అందించేందుకు సిటిజన్స్ సర్వీసెస్ గ్యారంటీ చట్టం తేవటం పాలనాసంస్కరణలకు గుండెకాయ వంటివని జేపీ అన్నారు. అసత్య, అర్థరహిత వాదనల్ని లేవనెత్తుతూ పాలనాసంస్కరణల్ని రాష్ట్రాలు అడ్డుకోవటం సహించరాదన్నారు.

జాతీయ స్థాయిలో లోక్ పాల్ తోపాటు రాష్ట్రాలలో కూడా బలమైన లోకాయుక్త ఏర్పడే అవకాశాన్ని ఇటీవల రాష్ట్రాలు దెబ్బతీశాయని, కేంద్ర నిధులు ఇచ్చినా స్థానిక న్యాయస్థానాలు ఏర్పాటుచేయటంలో విఫలమయ్యాయని, రాజ్యాంగ సవరణలు ఘోషిస్తున్నా స్థానిక ప్రభుత్వాలకు సాధికారత ఇవ్వకుండా అణగదొక్కుతున్నాయని రాష్ట్రాల రెండునాల్గుల ధోరణిని జేపీ ఎండగట్టారు.

తమ హక్కుల కోసం కేంద్రంతో పోరాడుతున్న రాష్ట్రాలు అదే తరహా హక్కుల్ని స్థానిక ప్రభుత్వాలకు ఇవ్వటానికి మాత్రం వ్యతిరేకించటం బాధ్యతారాహిత్యమని జేపీ అన్నారు. “స్థానిక ప్రభుత్వాలు మూడో అంచె ఘెడరల్ వ్యవస్థ. వాటి సాధికారతను వ్యతిరేకించటమంటే నిజమైన ఘెడరలిజాన్ని వ్యతిరేకించటమే. పౌరసాధికారత, స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిగల అవినీతి నిరోధక వ్యవస్థలు, జవాబుదారీతనంగల పటిష్ట పోలీసు వ్యవస్థ, న్యాయసంస్కరణలు ఇవన్నీ ప్రజానుకూల చర్యలు. వీటిలో ఏ సంస్కరణా కేంద్రాన్ని బలోపేతం చేసేది కాదు. ఘెడరలిజం పేరుతో ఈ సంస్కరణల్ని అడ్డుకోవటం మూర్ఖత్వానికి పరాకాష్ఠ. అడ్డుపుల్లలు వేయటం, అధికార కేంద్రీకరణ ఘెడరలిజం అనిపించుకోవు” అని జేపీ అన్నారు. అంతిమంగా తాము ప్రజలకు జవాబుదారీలం, బాధ్యులం అనే విషయాన్ని రాష్ట్రాలు మర్చిపోయినట్టు కనిపిస్తోందన్నారు. ఘెడరలిజాన్ని ప్రజలపై పోరాటంగా మార్చటం, రాష్ట్రాల ఆత్మగౌరవం పేరుతో ప్రజాప్రయోజనాల్ని కాలరాయటం క్షమార్హం కాదన్నారు.

జవాబుదారీతనం, పారదర్శక పాలన, పటిష్టమైన చట్టబద్ధపాలన, పౌరులకు సాధికారత, అవినీతిపై పోరాటం- ఈ ఎజెండా సాధన కోసం భాగస్వామ్యశక్తులన్నీ వేగంగా, సమగ్రంగా, లక్ష్యశుద్ధితో కృషి చేసేలా చేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు, రాజకీయ పార్టీలకు, మీడియాకు, పౌరసమాజానికి జేపీ విజ్ఞప్తి చేశారు. □

పౌరసేవల హక్కు బిల్లుకు లోక్ సత్తా హార్షం

పిఓఛస్సు, రేషన్ కార్డులు, పాస్ పోర్టులు, జనన, మరణ, కుల ధ్రువపత్రాలు, మంచినీటి కనెక్షన్లు వంటి రోజువారీ సేవలను పౌరులకు నిర్దిష్ట కాలవ్యవధిలోపు అందించేలా, ఒకవేళ సకాలంలో అందించలేకపోతే రోజుకు రూ.250 నుంచి గరిష్ఠంగా రూ.50,000 వరకు పరిహారం చెల్లించేలా రూపొందిన పౌరసేవల గ్యారంటీ బిల్లును కేంద్ర కేబినెట్ ఆమోదించటాన్ని మనస్ఫూర్తిగా స్వాగతిస్తున్నామని లోక్ సత్తా పార్టీ జాతీయ అధ్యక్షుడు డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ గురువారం అన్నారు. పౌరసేవల గ్యారంటీ బిల్లు రూపకల్పనలో, ఆ బిల్లుపై ప్రజలను చైతన్యపరచటంలో, బిల్లు ఆమోదం దిశగా రాజకీయ వ్యవస్థను ఒప్పించటంలో ఒక ఉద్యమంగా, పార్టీగా లోక్ సత్తా కీలకపాత్ర పోషించిందని గుర్తుచేశారు.

“ఇది దేశానికి శుభపరిణామం, లోక్ సత్తా సాధించిన పెద్ద విజయం. ప్రజలకు, ప్రజాసేవకులకు మధ్య సంబంధాన్ని గణనీయంగా మార్చివేయటంలో సమాచారహక్కు చట్టంకన్నా, లోక్ పాల్, లోకాయుక్త ఏర్పాటుకన్నా ఈ పౌరసేవల హక్కు చట్టం ఎంతో కీలకమైనది” అని జేపీ వ్యాఖ్యానించారు.

“దేశంలోనే తొలిసారిగా సిటిజన్స్ ఛార్టర్ ను రూపొందించింది లోక్ సత్తా. 1998, అక్టోబర్ 2న అప్పటి ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నర్ డా॥ రంగరాజన్ చేతుల మీదుగా లోక్ సత్తా విడుదల చేసిన ‘స్వరాజ్యం’ పుస్తకంలో నిర్ణీత కాలవ్యవధితో 36 పౌరసేవల్ని పొందుపరిచాం. మునిసిపాలిటీలలో సిటిజన్స్ ఛార్టర్ల అమలుకోసం సంవత్సరం నుంచి లోక్ సత్తా పోరాడటం వల్లే 2001లో గుంటూరు వంటి కొన్ని పురపాలకసంఘాలలో అవి అమలులోకి వచ్చినా వాటికి చట్టబద్ధత లేకపోవటం వల్ల అవి పూర్తిస్థాయిలో కొనసాగలేదు. 2012లో లోక్ సత్తా చొరవతో పార్టీలకతీతంగా సాగిన ‘స్వరాజ్య’ ఉద్యమంలో కూడా పౌరసేవల హక్కు చట్టం ఏర్పాటే మొదటి డిమాండ్. ఇటీవల పార్లమెంటరీ కమిటీ విజ్ఞప్తి మేరకు సిటిజన్ ఛార్టర్ల బిల్లులన్నిటినీ కలిపి ఒకే బిల్లుగా లోక్ సత్తా రూపొందించి కమిటీకి, కేంద్ర ప్రభుత్వానికీ అందించింది. గత నెలలో కేంద్ర

న్యాయశాఖామంత్రి అశ్వినీ కుమార్ ని కూడా ఢిల్లీలో స్వయంగా కలిసి పౌరసేవల గ్యారంటీ బిల్లుని వెంటనే పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టాలని కోరాం” అని జేపీ బిల్లు నేపథ్యాన్ని వివరించారు. (సురాజ్య ఉద్యమ డిమాండ్లపై జనచైతన్యం కోసం 2012 డిసెంబర్ 5,6,7 తేదీలలో ఇందిరాపార్క్ వద్ద జేపీ నిరాహారదీక్ష చేసిన సంగతి తెలిసిందే)

ఒకే చట్టం తేవాలి, రాష్ట్రానికీ వర్తింపచేయాలి

ఎలక్ట్రానిక్, సాధారణ సేవలకు ఒకే పౌరసేవల చట్టం తేవాలని, జాతీయస్థాయిలోనే కాకుండా, రాష్ట్ర స్థాయిలో కూడా ఆ చట్టాన్ని వర్తింపచేయాలని జేపీ డిమాండ్ చేశారు. ప్రజల సాధికారత దిశగా మైలురాయిలాంటి పౌరసేవల హక్కు బిల్లు పార్లమెంటు ఆమోదం పొంది చట్టరూపం దాల్చేందుకు పార్టీలకతీతంగా చిత్తశుద్ధితో కృషిచేయాలని అన్ని పక్షాల నేతలకు జయప్రకాష్ నారాయణ్ ఒక ప్రకటనలో విజ్ఞప్తి చేశారు. □

ప్రకటనకర్తలకు కృతజ్ఞతలు

లోక్ సత్తా టైమ్స్ సురాజ్య ఉద్యమ ప్రత్యేక సంచికకు ప్రకటనలు ఇచ్చి సహకరించిన వారందరికీ కృతజ్ఞతలు. ఇదే సహకారాన్ని భవిష్యత్తులో కూడా అందించవలసిందిగా కోరుతున్నాం.

పాఠకులకు విజ్ఞప్తి

మార్చి 16-31 లోక్ సత్తా టైమ్స్ ను సురాజ్య ఉద్యమ ప్రత్యేక సంచికగా అత్యధిక పేజీలతో అందించినందున ఏప్రిల్ 1-15 సంచికను వెలువరించలేదు. దీనిని గమనించవలసిందిగా పాఠకులకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాం.

అఖిల భారత జ్యూడిషియల్ సర్వీసు ఏర్పాటు తప్పనిసరి: లోక్ సత్తా

న్యాయమూర్తులుగా సమర్థులను, అత్యుత్తములను ఆకర్షించేందుకు, న్యాయసేవలలో అత్యున్నత ప్రమాణాలను నెలకొల్పేందుకు అఖిల భారత జ్యూడిషియల్ సర్వీసు (ఐజేఎస్) ఏర్పాటు తప్పనిసరి అని లోక్ సత్తా పార్టీ జాతీయ అధ్యక్షుడు డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ సోమవారం స్పష్టంచేశారు.

మన రాజ్యాంగ నిర్మాతలు ఎంతో ముందుచూపుతో, విజ్ఞతతో ఐఏఎస్, ఐపీఎస్ వంటి అఖిల భారత సర్వీసుల తరహాలోనే ఐజేఎస్ ను కూడా ఏర్పాటుచేసేందుకు తగిన ఏర్పాటును పొందుపరిచారని జేపీ అన్నారు. ఐజేఎస్ ఏర్పాటు ఇప్పటికే చాలా ఆలస్యమైందని సుప్రీంకోర్టు పలు సందర్భాలలో పేర్కొందని గుర్తుచేశారు.

లోక్ సత్తా తీసుకున్న చొరవతో, జాతీయస్థాయిలో సుప్రసిద్ధులైన మచ్చలెని ముగ్గురు న్యాయకోవిదులు- జస్టిస్ ఎం.ఎన్ వెంకటాచలయ్య, జస్టిస్ జె.ఎస్ వర్మ, జస్టిస్ వి.ఆర్ కృష్ణయ్యర్- ఈ అంశాన్ని లోతుగా అధ్యయనం చేసి జాతీయ జ్యూడిషియల్ కమిషన్, అఖిల భారత జ్యూడిషియల్ సర్వీసు ఏర్పాటు చేయాలని ఏకగ్రీవంగా సిఫార్సు చేశారని గుర్తుచేశారు.

ఐజేఎస్ ఏర్పాటు అవసరంపై ప్రధాన రాజకీయ పార్టీల మధ్య ఏకాభిప్రాయం ఉందని, జాతీయ సమగ్రతను

పెంపొందించటంలో ఈ కొత్త సర్వీసు గణనీయంగా తోడ్పడుతుందని జేపీ అన్నారు. ఒక్కసారి ఐజేఎస్ ఏర్పాటైతే తద్వారా ఉన్నత స్థాయి న్యాయవ్యవస్థలో నియామకానికి కావలసిన మెరుగైన అభ్యర్థులు పెద్దసంఖ్యలో అందుబాటులోకి వస్తారన్నారు.

అఖిల భారత ప్రాతిపదికన ఐజేఎస్ సభ్యుల ఎంపిక జరగటం వల్ల వారికి స్థానిక భాష, చరిత్ర, ఆచారవ్యవహారాల పట్ల అవగాహన ఉండదన్న అనుమానాల్ని జేపీ కొట్టిపారేశారు. అఖిల భారత స్థాయిలో ఎంపికైన ఐఏఎస్, ఐపీఎస్ అధికారులు ప్రజలతో రోజువారీ సంబంధాలు నెరవేరుతూ ఉన్నత ప్రమాణాల సేవల్ని అందిస్తుండగా, చాలామేరకు తమ ఛాంబర్లకే పరిమితమయ్యే జ్యూడిషియల్ అధికారులు తమ ఉద్యోగానికి న్యాయం చేయలేరనటం అర్థంలేని విమర్శని అన్నారు. ఐఏఎస్, ఐపీఎస్ అధికారులకున్నట్టే స్థానిక భాషల్ని నేర్చుకోవటం జ్యూడిషియల్ అధికారులకి కూడా తప్పనిసరి చేయవచ్చన్నారు.

ఐజేఎస్ ఏర్పాటు ఇంకేమాత్రం ఆలస్యం లేకుండా వాస్తవరూపం దాల్చేందుకు సంఘటితంగా కృషిచేయాలని అన్ని రాజకీయ పార్టీలకు, యువ న్యాయశాస్త్ర పట్టభద్రులకు జయప్రకాష్ నారాయణ్ ఒక ప్రకటనలో పిలుపునిచ్చారు. □

లోక్ సత్తా పార్టీ యువనేతకు హార్వర్డ్ గౌరవం

అమెరికాలోని బోస్టన్ లో మార్చి 9,10 తేదీలలో జరగనున్న ప్రతిష్ఠాత్మక హార్వర్డ్ ఇండియా సమావేశంలో ప్రసంగించేందుకు హైదరాబాద్ మల్కాజిగిరి లోక్ సత్తా పార్టీ ఇంఛార్జిగా పనిచేస్తున్న యువనేత దిలీప్ శంకర్ రెడ్డిని హార్వర్డ్ బిజినెస్ స్కూల్, హార్వర్డ్ కెన్నెడీ స్కూల్ ఆఫ్ గవర్నమెంట్ ఆహ్వానించాయి.

“ఒక వృత్తిగా రాజకీయాలు: భారత రాజకీయాలను ఉన్నతస్థాయికి తీసుకెళ్లేందుకు యువత ముందున్న మార్గాలు” అనే అంశంపై హార్వర్డ్ ఇండియా సమావేశంలో దిలీప్ ప్రసంగించారు.

కంప్యూటర్ సైన్స్ ఇంజనీరైన దిలీప్, సుప్రసిద్ధ చికాగో బూత్ స్కూల్ ఆఫ్ బిజినెస్ నుంచి ఎం.బి.ఎ డిగ్రీ పొందారు. కార్పొరేట్ స్ట్రాటజీ, కార్పొరేట్ ఫైనాన్స్, గ్లోబల్ సేల్స్, మార్కెటింగ్, ఉత్పత్తుల అభివృద్ధి తదితర విభాగాలలో ప్రపంచవ్యాప్తంగా పలు సంస్థలలో పనిచేశారు.

భారతదేశంలోని గిరిజనులు, సంచార జాతుల సంక్షేమం కోసం మౌలికవసతులకు నూతన పరిష్కారాలను అందించినందుకు దిలీప్ కు 2009లో ప్రపంచబ్యాంకు భారత అభివృద్ధి పురస్కారం లభించింది. □

పల్లె బాట పట్టండి ... సిత్రాలు పంపండి ఫోటో ఫోటీకి సురాజ్య ఉద్యమం ఆహ్వానం

స్వాహా అవుతున్న స్వరాజ్యాన్ని కాపాడే బాధ్యత ప్రధానంగా యువతదే అని గుర్తుచేస్తూ ఆగస్టు, 2012లో లోక్ సత్తా, ప్రజాస్వామ్య సంస్కరణల పీఠం (ఎఫ్ డీఆర్) ఆధ్వర్యంలో మొదలుపెట్టిన సురాజ్య ఉద్యమం తాజాగా 'మా పల్లెసిత్రాలు' ఫోటో ఫోటీ, ప్రదర్శనను నిర్వహిస్తోంది. వివరాలను సురాజ్య ఉద్యమ స్టేరింగ్ కమిటీ కన్వీనర్, లోక్ సత్తా పార్టీ జాతీయ అధ్యక్షుడు డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్ శనివారం ఒక ప్రకటనలో మీడియాకు విడుదల చేశారు.

సెలవులలో యువత పల్లెబాట పట్టాలని, సురాజ్య ఉద్యమ ప్రాథమిక లక్ష్యాలైన అవినీతి అంతం, స్థానిక పరిపాలన సాధికారత, నాణ్యమైన విద్య కోణంలో వివిధ అంశాలపై స్థానిక ప్రజల భాగస్వామ్యంలో గ్రామాలలో సర్వే నిర్వహించాలని సురాజ్య ఉద్యమ సారథ్య సంఘం పలుమార్లు పిలుపునిచ్చిన సంగతి తెలిసిందే. తాజాగా వేసవి సెలవులలో యువతీయువకులు గ్రామాలకు వెళ్లినప్పుడు గ్రామీణాభివృద్ధికి తోడ్పడుతున్న, అటంకంగా ఉన్న కారణాలను అన్వేషించటానికి, గ్రామీణ ప్రాంతాలపై అవగాహన పెంపొందించుకోవటానికి లోక్ సత్తా, ఎఫ్ డీఆర్ ఈ ఫోటీని నిర్వహిస్తున్నాయి.

విద్య, ఉపాధి, వైద్యం- ఆరోగ్యం, పారిశుధ్యం- పరిశుభ్రత, గ్రామీణ యువత, మహిళారంగం, ప్రభుత్వ సేవలు- పథకాలు, మౌలిక సదుపాయాలు, సామాజిక స్పృహ అనే తొమ్మిది అంశాలపై మే 31, 2013 లోగా ప్రతీ అంశంపై మూడు ఫోటోలకు మించకుండా, ఎన్ని అంశాలపైనైనా ఇ-వెంటిల్ (surajyainfo@gmail.com) ద్వారాగానీ, సి.డి రూపంలోగానీ, ఫోన్ ద్వారాగానీ, స్వయంగాగానీ 'మా పల్లెసిత్రాలు ఫోటో ఫోటీ, ఫౌండేషన్ ఫర్ డెమోక్రాటిక్ రిఫార్మ్స్, 8వ అంతస్తు, శ్రీనివాస టవర్స్, కాకతీయ హోటల్ పక్కన, బేగంపేట్, హైదరాబాద్ చిరునామాకు ఫోటో వివరాలతో పంపగలరు. ఈ వేసవి సెలవులలో తీసే చిత్రాలేకాకుండా, పాతచిత్రాలు కూడా ఫోటీకి పంపించా

మా పల్లెసిత్రాలు
సురాజ్య ఉద్యమ ఫోటో ఫోటీ - ప్రదర్శన
వేసవి సెలవులకు గ్రామానికి వెళ్తున్నారా...? అయితే వెళ్ళినప్పుడు...
"అయ్యో... పాపం!" అనిపించే సమస్యలు గాని మీ కెమెరాలో బంధించండి.
"అహో... అద్భుతం!" అనిపించే అభివృద్ధిని గాని

అంశాలు

1. విద్య
2. ఉపాధి
3. వైద్యం - ఆరోగ్యం
4. పారిశుధ్యం - పరిశుభ్రత
5. గ్రామీణ యువత
6. మహిళా రంగం
7. ప్రభుత్వ సేవలు - పథకాలు
8. మౌలిక సదుపాయాలు
9. సామాజిక సైతన్యం

అర్హతలు
బాటో 40 ఏళ్లలోపు విద్యార్థులు, ఉద్యోగులు, ఫోటోగ్రాఫర్లు, ఎవరైనా పాల్గొనవచ్చు. 40 సం. పైనువారు ప్రదర్శనకు మార్గం ఎంతైనా పంపవచ్చు.
• సి.డి / ఇ-మెయిల్ రూపంలో ఫోటోలను పంపవచ్చు.
• ఆఖరు తేదీ మే 31, 2013

అందురామా : మొదటి బహుమతి రూ.10,000/- రెండవ బహుమతి రూ.7,000/- మూడవ బహుమతి రూ.5,000/-

మా పల్లెసిత్రాలు ఫోటో ఫోటీ
C/o. Foundation for Democratic Reforms / LOK SATT, # 8-3-1187, 801, Srinivasa Towers, Beside ITC Kakatiya Hotel, Begumpet, Hyderabad- 500 016
ఫోన్ నెంబర్ : surajyainfo@gmail.com ఫోన్ నెంబర్ : 87900 00492 వెబ్ సైట్ : www.surajyam.in ఐడిఎంఐ : Surajya Udhyanam

నాడు స్వవరిపాలనకు 'సురాజ్య ఉద్యమం', నేడు సువరిపాలనకు 'సురాజ్య ఉద్యమం'

లనుకుంటే, అవి మార్చి, 2011 తర్వాత తీసినవై ఉండాలి. ఈ ఫోటీలో ఎంపికైన అన్ని చిత్రాలను జూన్ లో జరగబోయే సురాజ్య ఉద్యమ రాష్ట్రస్థాయి ఫోటో ఎగ్జిబిషన్ లో ప్రదర్శిస్తారు. మొదటి మూడు ఉత్తమ చిత్రాలకు రూ. 10,000, రూ. 7,000, రూ. 5,000 నగదు బహుమతులను అందజేస్తారు. ఈ ఫోటీలో 40 ఏళ్లలోపు విద్యార్థులు, ఉద్యోగులు, ఫోటోగ్రాఫర్లు, గ్రామీణ మరియు పట్టణ యువత, పౌరులు ఎవరైనా పాల్గొనవచ్చు. నలభై సంవత్సరాలు పైబడినవారు ఫోటో ఎంట్రీలను ప్రదర్శనకు మాత్రం పంపవచ్చు. □

మరిన్ని వివరాల కోసం....
ఫోన్ నెంబర్ 87900 00492 లో, ఇ-మెయిల్ (surajyainfo@gmail.com) లో, ఫేస్ బుక్ (surajya udhyamam) లో సంప్రదించవచ్చు.

ఆధార్ కార్డు కోసం తగినన్ని సెంటర్లను ఏర్పాటు చేయాలి

చిలకలూరిపేట

జనాభా ప్రాతిపదికన ఆధార్ సెంటర్లను ఏర్పాటు చేసి ప్రజలకు ఇబ్బందులు లేకుండా చూడాలని లోక్సత్తా పార్టీ నియోజక ఇంచార్జ్ మాదాసు భానుప్రసాద్ కోరారు. లోక్సత్తా పార్టీ నాయకులు తహశీల్దార్ ఫణింద్రబాబును కలిశారు. ఈ సందర్భంగా భానుప్రసాద్ మాట్లాడుతూ ఆధార్ కార్డు కోసం ప్రజలు అనేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారని అందుకోసం తగినన్ని సెంటర్లను ఏర్పాటు చేయాలన్నారు. ఈ మేరకు వారు తహశీల్దార్ కు వినతిపత్రం అందజేశారు. దానికి స్పందించిన తహశీల్దార్ ఫణింద్రబాబు ఉన్నతాధికారులతో మాట్లాడి తగినన్ని సెంటర్లను ఏర్పాటు చేస్తామని వారికి హామీ ఇచ్చారు. ఈ కార్యక్రమంలో పార్టీ నాయకులు మురికిపూడి ప్రసాద్, కోట లక్ష్మణ్, కిరణ్ సింగ్, సాదిక్, ఖాధర్, వెంకట్రావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

‘ఆధార్’పై స్పష్టత ఇవ్వాలి

గ్యాస్ కనెక్షన్, ఉపకార వేతనాలు పొందడానికి ఆధార్ తప్పని సరిచేయడంతో అనేక మంది ఇబ్బందులు పడుతున్నారని, దీనిపై చర్యలు తీసుకోవాలని కలెక్టర్ ఎం. వీరబ్రహ్మయ్యకు లోక్సత్తా రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు బీశెట్టి బాబ్జీ కోరారు. ఈ మేరకు ఆయన వినతిపత్రం అందజేశారు. జిల్లాలో నెలకొన్న ఆధార్ కార్డుల గందరగోళానికి తెరదించే విధంగా స్పష్టత ఇవ్వాలన్నారు. అనేకమందికి ఈ కార్డులు లేవని తెలిపారు. దీనికి కలెక్టర్ వీరబ్రహ్మయ్య స్పందిస్తూ కార్డులు త్వరితగతిన మంజూరయ్యే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలని ఫోన్ ద్వారా సెన్సెస్ డైరెక్టర్ వై.వి. అనురాధను కోరారు. కలెక్టర్ను కలిసిన వారిలో ఆ పార్టీ జిల్లా కార్యదర్శి కె. దయానంద్, పి.వి.రమణ తదితరులు ఉన్నారు.

విజయనగరం

వచ్చే సంచికలో.....

నియోజకవర్గ స్థాయి, జిల్లా స్థాయి, లోక్సత్తా సంస్థాగత ఎన్నికల వివరాలు వచ్చే సంచికలో ప్రచురిస్తాం. పేర్లు, ఫోన్ నంబర్ల వివరాలు పంపండి.

Dr. Thammineni Venugopal

MD (Gen)
Consultant Physician
Reg.No. 55094
Cell : 9052835777 (Emergency Call Only)

అమృత హాస్పిటల్

డ & నైట్ జంక్షన్, న్యూ ఇడ్డె ప్రక్కన శ్రీకాకుళం - 532 001.

సెల్ : 9180320383, 08942 228967

లోక్ సత్తా పార్టీ రాష్ట్ర అధ్యక్షులు కటారి శ్రీనివాసరావు తో రాష్ట్ర జనరల్ కౌన్సిల్ సమావేశానికి హాజరైన మహిళా సభ్యులు

ఎస్. జానకి రామరాజు
కార్యదర్శి

నూతనంగా
ఎన్నికైన
లోక్ సత్తా
రాష్ట్ర
ఆఫీసు బేరర్లు

సునీతాచౌదరి
కార్యదర్శి (మహిళ)

లోక్సత్తా పార్టీ
రాష్ట్ర జనరల్ కౌన్సిల్ సమావేశం

స్వాగతం -

2013

ఆర్.టి.సి. కళాభవనం

ప్రసంగిస్తున్న డా॥ జయప్రకాష్ నారాయణ్

To,

Book-Post

PRINTED MATTER

If not delivered please return to:

8-2-674B/2/9, Plot No. 93
Happy valley, Road No. 13A
Banjara Hills, Hyderabad - 500 034

Edited, Printed & Published at Hyderabad by Dr. Jayaprakash Narayan, Flat No. B. 504, Pasha Court, Somajiguda, Hyderabad - 500 082, Printed at Kala Jyothi Process Pvt., Ltd., 1-1-60/5, RTC "X" Roads, Hyderabad